

— Hát mégsem üzték el valamennyit, Mányi! Mégsem üzhették el valamennyit!

Figyelték a távolodó suhogást, míg tova Gyeke felé el nem veszett az éjszaka csöndjében.

— Itt maradunk...? — kérdezte halkán az öregasszony és hangjában sóvárgás volt, meg aggodalom.

— Az Úristennel maradunk, Mányi — felelte a vakember lassú szóval — az Úristennel. Magyarok számára egyéb hely ma nincsen...

— VÉGE —

KÖZÖSSÉGI, EGYESÜLETI ÉS TÁRSADALMI ESEMÉNYEK

Ausztrália

Melbourne (Victoria) „Közel húsz évi kényszerű szünet után ismét megünnepeltük a Csendőrnapot. Február 18-án jöttünk össze Dr. Szentandrassy Elekék Daylesford-i nyaralójának nagy és remek kertjében. Ez kb. 100 km-re van Melbourne-től, de azért a bajtársak csaknem teljes számban azon megjelentek. Összesen 45-en voltunk jelen. D.e. 10 órakor kezdtünk gyülekezni és az utolsó csoport este 8-kor indult haza. Szentandrassyék voltak a házigazdák és ezt a hivatásukat a hagyományos magyar vendéglátást messze fölülmuló módon teljesítették. Már napokkal előtte sütöttek, főztek, így a megjelenteket már feldíszített, megterített asztalok várták. Lexi fáradthatatlan volt a vendégek fogadásában és az ital kínálásában, míg felesége Belluska pedig az ételek tálalásában és kínálgatásában. Minden bajtárs elhozta a maga ételét, italát, de bizony a nagy ebéd és vacsora után csaknem mind hazavitte. Lakodalmat felülmuló trakta volt hangos berugások nélkül. Ebéd után a kertbe vonultunk, ahol a házigazda ünnepélyesen üdvözölte a megjelenteket, majd felkért, hogy mint legidősebb tartsam meg az ünnepi beszédet. Ennek elhangzása után Lexi felkérte a bajtársakat, hogy csendőr újságunk előállítási költségeihez hozzájárulásul adakozzanak. Az adakozást a saját adományával nyitotta meg. Kinyíltak a csendőr pénztárcák és a bajtársak olyan meghatóan adakoztak, hogy annak eredményeként most egy 402 kanadai dollárról szóló csekket küldhetek. Ilyen hosszú szünetelés és zárkózottság után a bajtársi nemeslelkűség eme nagyszerű megnyilvánulása meghatott és büszke voltam és vagyok csendőr bajtársaimra, de ugyanúgy büszke vagyok a csendőrasszonyokra is, akik odaadó és önfeláldozó munkájuk és loyális együttérzésük nélkül ez a nap nem lett volna ily gyönyörű nap.

A gyűjtés után Szentandrassy Lexi indítványt tett, hogy miután én 30 évi működésemben 76 éves korommal elfáradtam, a vezetéstől vissza akarok lépni, tehát új vezetőt kell jelölniök. A választás Bánkuti József őrm. bajtársunkra esett, aki erre rátermett és akinek háza közelében a

legtöbb bajtárs lakik. Bánkuti a vezetői tevékenység ellátását elvállalta, mire én biztosítottam, hogy minden erőmmel támogatni fogom. A napokban adom át neki előjegyzéseimet. Beneteket arra kérék, hogy az újságcsomót most már neki küldjétek. A magam részéről nemcsak megnyugtató, de boldoggá is tesz az a tudat, hogy Melbourne-ban poraiból feltámadt a bajtársi élet és amíg egy csendőrbajtárs is él, lesz is! A fényképek sajnos nem sikerültek, de ha a mozifilmek jók lesznek, azokból vagy küldök, vagy küldetek nektek. Egészségileg jól vagyok. Ugyanezt kívánva nektek is, Mindnyájotoknak igaz magyar csendőr bajtársi szeretettel öllelek: Pali Bátyátok. 1979. II. 27.”

A Szerkesztőség és Kiadóhivatal gratulál a szép összejövetelhez, további sikert kíván az új csoportvezetőnek és hálás köszönettel bevételezi a hozzájárulást a Bajtársi Levél javára. Szerk.

ADELAIDE (S.A.) A délausztráliai bajtársak a Csendőrnapot ez évben február 18-án tartották meg, hagyományos egézsnapos összejövetel keretében a Botanikus Park óriási, árnyas fái alatt hozzátartozóik és csendőrbárátok nem csökkenő számban való részvétele mellett. A hetekig tartó hőhullámot kellemes idő váltotta föl, ami ugyancsak javára szolgált a megjelenésnek. Az ebéd elfogasztása után az aznapi rádió műsort hallgatták meg, melynek során ismert katona-induló elhangzása után a rádió köszöntötte a Csendőrnapot tartó bajtársakat és eljátszotta a „Már én többet zsandárkaplár nem leszek...” c. ismert nótát. Utána a csoportvezető Utczás Mihály szds. méltatta a nap jelentőségét és nagy örömeinek adott kifejezést, hogy a 700 km-re lévő „szomszéd vár” a Melbourne-i bajtársak ugyanazokban a percekben Daylesfordban, szintén szabadban, gyönyörű környezetben — és sok-sok év után először — Csendőrnapot tartanak, melyre megelőzőleg elküldötte szerető üdvözlőleveleiket.

Utána beszámolt a Melbourne-ban tartott 4. Ausztráliai Találkozóról, melyen az Adelaide-i magyar ifjak rendkívül szépen és sikeresen szerepeltek. Beszédében elbúcsúztatta ez alkalommal is Vincze Sándor szds-t, a csoport egyik megalapítóját és egyik leghűségesebb tagját, aki a helyi magyarságnak is igen jeles személyisége volt. További vesztesége volt a csoportnak a múlt év végén Dr. Krassay Antal, a csendőrök még otthoni régi nagy barátja, tb. tagja a csoportnak. Az elhunyt összesen 8 bajtárs emlékének egy perces néma felállással áldoztak. Végül bejelentette, hogy rövidesen megkezdődik a 100 éves évforduló megünnepelésének előkészítése. A Csendőrnapi méltatás után Berekally István bs., a MHBK helyi főcsoportjának vezetője köszöntötte a bajtársakat. A megjelentek száma pontosan 50 volt, ebből bs. 15, köztük kettő olyan, akik 30 év óta először jelentek meg. Néhány bs. büszkén elhozta aranyos kis unokáit is. A megjelentek a késő délutáni órákig maradtak együtt jó hangulatban. A csop. vez. a csoport nevében 206.62 dollárt küldött a Bajtársi Levél támogatására. (U.M.1979.II.27.)

McCrae (Victoria). A hagyományos három évenként megismétlésre kerülő Magyar Találkozó adta meg a gondolatot bajtársainknak, hogy a Melbourne-ban megrendezésre kerülő 4. Találkozó alkalmával külön is összejöjjenek. Péterffy Zsombor szds. bs. és felesége vették kezükbe az

ügyet és december 29-ére, péntek d.u.-ra hívták meg a bajtársakat Port Phillip Bay partján lévő nyaralójukba. A vendégek — zömmel csendőrbarátok — 22-en jelentek meg, holott kb. 50 ígérte, hogy eljön.

Többen, akik előre jelezték jövetelüket a találkozó előkészületei, vagy vendégeik érkezése miatt nem tudtak megjelenni. (U.M.1070.I.6.&P.Zs. 1979.I.9.)

Perth (W.A.)Hazánkra rátört bolsevizmus legelső elnyomó rendeletével törvényellenesen megszüntetett Magyar Királyi Csendőrség Perthben élő volt tagjai egyházi közösségeikben emlékeztek meg a Csendőrnapi 1979. II. 11-én. A lelkészek beszédeikben méltóan emlékeztek meg volt Csendőrségünk nagyszerű közbiztonsági szolgálatáról, nemzethűségéről a háborúban teljesített hősi magatartásáról és súlyos életáldozatairól. Imáikban könyörögtek az egek Urához a hősi halottak és vértanúk békés nyugalmaért, a rabságban, üldözésben szenvedők és a világ négy tájára szétszóródottnak megsegítéséért. Az alapító törvényben jogerősen kihirdetett napok, a későbbi Csendőrnapi bajtársak csendes emlékezésben ünnepelték. A helyi magyar újság, a „Perthi Magyar Hírek” tudósítója által írt „Testületemre, Bajtársaimra emlékezem...” cím alatt közölt tiszteletet megadó, igazságot szolgáló megemlékezést, melynek záró sorai ezeket mondják: „...„Testületünk igaztalan, gyilkos letiprásával egy fényes csillag hullott le a magyar égről, de annak pályája olyan, hogy futásában újra visszatér. Lesz még szabad magyar Haza és lesz megint igaz Magyar Csendőrség, mert a Nemzet visszasírja és visszavárja az ő kakastollas fiait...” Majd pedig így ír:

„Akik pedig még vagyunk, öreg csendőrök, az idő múlásával együtt lassan, egymás után elindulunk a hosszú örök útra. Úgy érzem, hogy nekünk elég lesz, ha majd az utódok úgy emlékeznek meg rólunk, ahogy azt a gyenge, de szívemben mélyen átértett szavaimmal a súlyos beteg, szinte élete utolsó napjaiban hazatért volt Adelaide-i lakos Vincze Sándor csendőrszázados, derék jó bajtársunk emlékeztére az Ót Budapesten édesanyja mellé eltemetett nővérének utolsó bajtársi búcsúzóként írtam:

**„Lassan, lassan mind elmennek ők,
Nem marad más utánuk, csak emlék és kő,
Kő, melybe vésetten nevük mély és arany.
Ki ismerte őket, sírjaiknál elhaladva,
Mély tisztelettel kalapot emel, tudva:
Lent a puha mélyben, a hantok alatt,
Igazak alusszák örök álmukat.”**

(v.Sz.L.J., 1979.II.11.)

Sydney (N.S.W.) Csoportunk az ezévi Csendőrnapi f. évi március 4-én Csendőr Őszi Kirándulás és lacipecsenye sütés alkalmával fogja megtartani, melyről beszámolót következő számunkban fogunk hozni. (Dr.v.J.I.,1979.II.14.)

Tourcoing (Franciaország). Az 1979. évi Csendőrnapi 1979. február 17-én tartottam meg Roubaix-ban egy vendéglő éttermében. A Csendőrnapi megemlékezésen egyedül voltam. A többi résztvevő barátaim, azok családtagjai és az én családtagjaim voltak. Röviden ismertetvén a Csendőrnapi jelentőségét megemlékeztem a M.Kir. Csendőr alapításának 100. évfordulójára való előkészületeket, 1981. február 14-ének megünneplését — ha az Egek Ura megengedi azt érünk. Ismertettem a 100. évfordulóra alapított emlékermet, s hogy azt kik és milyen formában kaphatják meg. Az ünnepi megemlékezést közös vacsora követte, amely igen kellemes baráti hangulatban telt el. További jó munkát és igen jó egészséget kívánok, hogy a vállalt nagy munkát el tudják végezni. Szívvelyes bajtársi üdvözlettel. Híven, Becsülettel, Vitézül. Melléklet 1 darab 100 francia frankos. Tóth József csoportvezető.

regenz (Vorarlberg, Ausztria) 1979. II. 18-án, vasárnap este jöttek össze bajtársaink L.L. bs. vendégszerető házában, hogy megemlékezzenek a Csendőrnapi meghitt baráti és bajtársi körben. Megjelentek Msgr. Ft. Anisich Jenő plébános, valamint vitéz Vasváry József m.kir. altbgy., összejöveteleink rendszeres látogatója, többszöri ünnepi szónoka és volt Testületünk igaz barátja. (L.L. 1979.II.27.)

Északamerikai Egyesült Államok

Cleveland (Ohio). A Lorain és a Wooster Road sarkán lévő hatalmas bérház elegáns fogadótermében gyűltek össze a tűzérbajtársak, hogy hagyományos Borbála-estjüket megtartsák. A műsoros est előtt a vendégeket Terézhalmy Géza bs., volt üpk., üdvözölte, majd elbúcsúztatta a nyári tűzérpiknikek, Borbála estek hűségese résztvevőjét a közel múltban elhunyt vitéz Marssó Lőrinc cső.ezds.bs-unkat, aki az I. Világháborúban a t.hdp.tűzmester felderítő-tiszti beosztásban szerezte meg egyikét első kitüntetéseinek. (Magyar Újság 1978.XII.14. és 1979.I.25.)

Cleveland (Ohio). A Magyar Csendőrök Családi Közössége 1979. II. 11-én a Magyar Atlétikai Club helyiségében tartotta meg Csendőrnapi emlékbédjét, melyre szeretettel meghívta a bajtársakat, barátait és azok hozzátartozóit is. Testületünk 98. születésnapjára összejött ünnepelő közönség és bajtársaknak a m.kir. Csendőrség teljesítményének hivatásbeli és erkölcsi jelentőségét kifejtő ünnepi beszédet mondott Dr. Molnár Zsigmond. Erre a szép összejövetelre 210 személy jött össze és mindenkinek nagyon jól érezte magát. Keresztes Lajos volt ügyvezető bs-unk címére érkezett társas-lapon írott jókívánságokért ezúton mondunk köszönetet Gaál Mihály bs-nak. (G.M.1979.II.14.)

Sarasota (Florida). A helybeli csendőrök, a MKCsBK tb. tagjai és a csendőrbarátok 1979. II. 15-én gyűltek össze a Dover House étteremben vitéz Baranchi Tamáska Endre MKCsBK vezető kezdeményezésére a Csendőrnapi megünnepleni. A MKCsBK vezetője röviden méltatta a nap

jelentőségét és megemlékezett a hősi és mártírhalált halt több ezer csendőr bajtársunkról. Utána is együttmaradtak kellemes baráti és bajtársi együttesben. A m.kir. Honvédséget Korponay Miklós vk. és Dr. Paál Miklós orvos-századosok képviselték. A Csendőrség volt tagjai közül megjelentek Görgey Kálmán és Dr. Kuli Sándor szds-ok. Utána meg a csoport kisebb része átment Dr. Kuli szds. lakására, ahol megjelent vitéz Jezierski László vk. örgy. a Sarasota-i Petőfi Kultúr Egyesület elnöke is. Az éjfélig órákig maradtak együtt idézve a múltat és régi bajtársi emlékeket. (v.B.T.E. 1979.II.25.)

Orlando (Florida). A m.kir. honvéd Ludovika Akadémián 1940-ben felavatott bajtársak Ludovikás világtalálkozót rendeznek 1979. II. 24—31-ig Orlando-ban Days Inn Motel helyiségeiben, melyre a hadapródiskolák, ludovikás tanfolyamok és akadémiák tanárait, növendékeit családtagjaikkal együtt szeretettel meghívják. Az MKCsBK-t vitéz Baranchi Tamáska Endre, MKCsBK vezető képviseli. (S.F.1979.II.3.)

Kanada

Welland és környéke (Ontario). Csoportunk ez évben 1979. II. 24-én este 7 órakor tartotta meg hagyományos Csendőrnapi vacsoráját St. Catharines-ben, a Brook Egyetem Tower épület éttermében.

A vacsorán kb. 65 személy vett részt, a bajtársak, hozzátartozóik és meghívott vendégek. Az ünnepi szónok Dr. Kemenes Béla volt, aki beszédében lelki kapcsolatba hozta elesett és elhunyt bajtársaink emlékét a „8-ik törzs területén” még élőkkel és áldozott a régi országot egybefogó új és újabb egységeket is felállító Testületünknek, hogy az a bűnüldözés terén korszerű maradjon. „... A magyar királyi csendőrség nemcsak egyénenként, fegyverekből, örsökből, járőrökből állott csupán, — mondotta a szónok — hanem fizikai létén felül a leglényegesebb alkotó eleme szelleme volt. Itt meg kell szakítanom gondolatmenetemet és mélyes tisztelettel kell adóznom a csendőrannyáknak és hitveseknek. Az ő közreműködésük, áldozatuk nélkül ez a szellem sokkal később érte volna el azt erkölcsi magaslatot, amelyen állott és áll.

Ez a szellem, mint egy radar-gyűrű fogta körül a nemzet egyedeit és annak összeségét, minden belső és külső felforgató tevékenység ellen. Ezt a szinte áttörhetetlen erkölcsi és szellemi fölényt érezte és tudta a nemzetközi kommunizmus, ezért már 1937-ben a moszkvai gyűlésen elhatározta, hogy ha valaha lehetőség lesz rá ezt a testületet megsemmisíti és még emlékét is kitorli a magyar történelemből. 1937-ben még senki sem beszélt a kollektív háborús felelősségről...

...A száműzetés 34-ik évében élő bajtársak nem teljesítenek fizikai szolgálatot, nem menekülnek járőrbe, nem nyomoznak: de Ti itt vagytok, bizonyágtétel arra, hogy a csendőrség szelleme él! S ha majd az utolsó járőr is bevonul az egek legfelsőbb Hadurához, jelentve, hogy kötelességét teljesítette, akkor ez a szellem felszabadul minden földi megkötöttségétől. Torontóból, Sydneyből, Los Angelesből, Münchenből, de a világ minden tájáról is elindul a magyar határ felé. Ott lebeg majd a Bakony, az Alföld,

a Mátra kicsi házai felett... A hősök és mártírok szellemével egyesülve tanítja majd a patak csobogásában, a Balaton habjainak lágy ringásában, vagy a vihar által fölkorbácsolt hullámok zúgásában, az erdők fáinak megtermékenyített föld virágainak illatával, búzából készült lágy kenyér ízével, ogy a magyar királyi Csendőrség csak fizikailag szűnt meg. Hirdeti majd a hitet, a magyar jövő hitét, hogy lesz feltámadás! A feltámadott nemzet majd újból magáévá teszi a szellemet, azt fizikai formában öltözteti és életének, társadalmának alapjává teszi a Testület örökkön élő jelmondatát: Hiven, Becsülettel, Vitézül... mindhalálig!”

A jelenlévők az éjfélig órákig maradtak együtt kitünő hangulatban. A csoport I. félévi hozzájárulása fejében Máté János csoportvezető 100 dollárt küldött a B.L. támogatására. (M.J. 1979. III.6.)

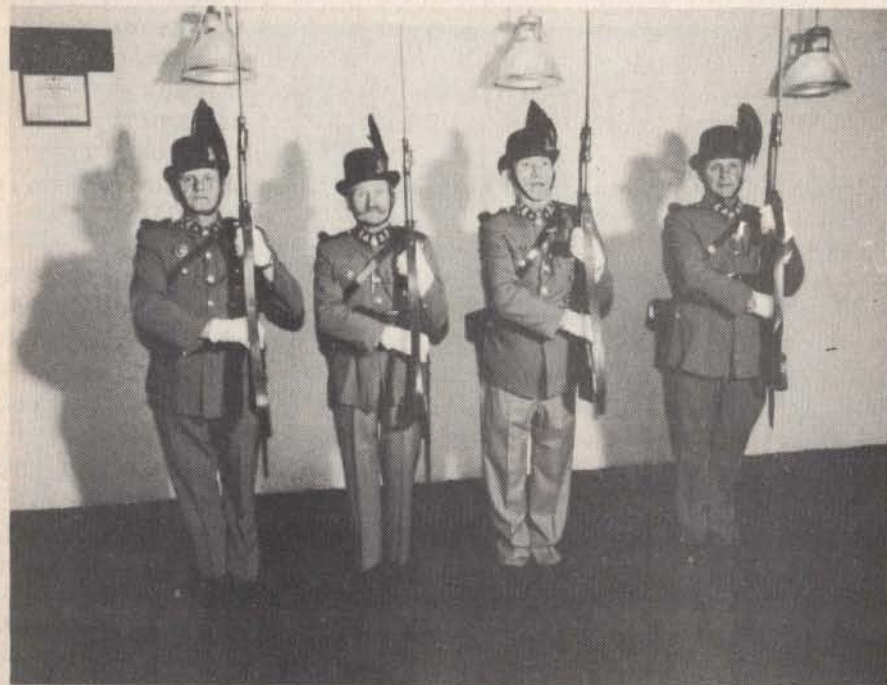

Díszőrség

Torontóban, a csendőr vacsora és kiállításán 1978-ban: Máté Károly örm., v. Dakó Pál szakv., v. Kövendy Károly, CM, Balassa Benedek örm., Bánkúti Ferenc szakv.

Toronto (Ont.) Helyi csoportunk az Árpádházi Szent Erzsébet r.k. egyházközség iskolaépületének egyik termében tartotta meg 1978. XII. 4-én 3.30-kor évi második gyűlését. Résztvett 14 bajtárs, 4 kimentette magát. Ezen kívül még vagy 50 csendőr él Torontóban, de azok távolmaradnak öregségük, betegségük stb. miatt. A gyűlést a csoportvezető Dr. Szalontai Sándor g.fhdgy. nyitotta meg és bejelentette, hogy az 1978.I.7-én megtartott hagyományos Csendőr-bál az influenza járvány a behavazott és jeges utak miatt 1978-ban nem hozta meg a várt közönséget és így következésképpen a bevétel is várokozáson alul volt. A pénztárban jelenleg 160.00 dollár készpénz van. Előadta továbbá, hogy a csoport annyira megfo-

gyatkozott az elhalálozások, betegségek és kiöregedés miatt, hogy a jövőben képtelen a csendőr ünnepeket a régi nivón megtartani. Így a jövőben Csendőr-bált nem fognak rendezni. A Csendőrnapot pedig egy alkalmas vendéglő zárt, különtermében műsor nélkül fogják megtartani a csendőr családok és pár megívott csendőrtisztelő polgári személy jelenlétében. A fogyasztását pedig mindenki maga fogja rendezni, s így a csoportnak nem lesz seminemű kiadása. Miután pedig bevétel nem lesz, a szükséges adminisztrációs költségek fedezésére a csoport tagjai közül mindenki évi 10 dollár tagdíjat fog fizetni. A Bajtársi Levél előfizetési díját mindenki sajátmaga juttatja el a B.L. Kiadóhivatalához. (v.K.K. & v.B.B. 1978. XII. 5. & 8.)

Calgary (Alberta). Helyi csoportunk ez évben ismét az Árpádházi Szt. Erzsébet egyházközség Szt. István termében tartotta meg immár hagyományos Katalin bálját. 1978. november 25-én társasvacsorával egybekötve. A csoport tagjai szinte kivétel nélkül vállaltak munkát a rendezésben, sőt a csendőrasszonyok is jó előre gondoskodtak, hogy a vacsora a meghirdetett időpontra pontosan elkészüljön. Az egyesületi vezetőket és a vendégeket Karancz János őrm. csop. vez. köszöntötte és bemutatta Nt. Göndöcz Kálmán személyében a helybeli Kálvin Magyar Református Egyházközség új lelkipásztorát, aki ez alkalommal első ízben jelent meg Calgaryba érkezése után magyar összejövetelen. Egyben üdvözölte és gratulált a vendégek között helyet foglaló névnapukat is ünneplő Katalinoknak, akiket a rendező bizottság kis feltűzhető virágcsokorral fogadott. A vacsora valóban izletes és bőséges volt. Utána a „Kék Duna Tánczenekar” elevenített föl műsorában a modern darabokon kívül otthonról

jólistmert, de már régen hallott énekeket és az ifjú és az „örökifjú” vendégek 1 óráig táncoltak, szórakoztak kellemes és barátságos hangulatban. Az est szép erkölcsi és anyagi eredménnyel ért véget. Ezért méltán illeti elismerés és hálás köszönet a csendőrasszonyokat és leányaikat, élükön Karancz Jánosné, Vörös Imréné, Fazekas Lajosné, Szabó Gellértné és Dr. Kiss Gyulánét — akik az előkészítés, főzés, tálalás és felszolgálás készséges, fáradthatatlan és önzetlen ellátásával bebiztosították az 1978. évi Katalin bál sikerét. A mindenre kiterjedő, gondos szervezés Karancz János őrm., csop.vez. és a rendező bizottság érdeme.

Calgary-i csoport 1979. I. 12-én tartotta meg ezévi első közgyűlését Fazekas Lajos cső.bs. házánál. A megjelentek üdvözlése után Karancz János őrm. csop. vez. ismertette a csoport 1978. évi működését, míg a bál és az anyagi helyzetről v.Balogh József pénztáros és csp.vez. helyettes számolt be. Ugyanezen alkalommal ismertette Szelei József cső. pénztáros a központ 1978. évi elszámolását. Az elszámolásokat a közgyűlés tudomásul vette és elfogadta. Ezután Szelei József bs. ismertette az Argentínában élő Szendrey Ferenc tart. pc. zls. ügyét, akinek a háború és az orosz hadifogságból kifolyólag lábait le kellett amputálni. Ma megélhetéséhez tolokocsira lenne szüksége. A csoport 50 dolláros megajánlásához a bajtársak egyénileg is hozzájárultak. (Egyéb adományokkal együtt Szelei bs. 635.00 dollárt küldött el Szendrey zls. címére: 1712 Castellar, San Pedro, Prov. Buenos Aires, 2024-Argentína.)

A megjelentek még sokáig elbeszélgettek, élvezve Fazekas Lajos bs. és felesége szíves vendégszeretetét.

Vastag hótakaró borította a várost és — 15 fokos hidegben, ragyogó napsütésben emlékezett meg a Calgary-i csoport 1979-ben a Csendőrnaptól. II. 10-én d.e. 10 órakor Ft. Molnár István plébános mondott szentmisét elesett és elhunyt Bajtársaink lelkiüdvéért és állította ismét példaként a szép számban megjelenő bajtársak vallásos érzületét és hagyománytisztelőt. A Himnusz eléneklése és a Hősi Emlék megkoszorúzása után virágot vittek a két temetőben pihenő bajtársak sírjára, majd a Szt. István tereben gyűltek össze, hol a csendőrasszonyok által előkészített közös ebéden vettek részt. Másnap, II. 11-én Nt. Göndöcz Kálmán ref. lelkipásztor emlékezett meg istentisztelet keretében a volt Testületről és az elhunytakról. 1 órakor került sor a díszebédre, a My Place étterem különtermében, melyen résztvettek a lelkészek, a testvérbajtársi és világi magyar egyesületek vezetői és képviselői, valamint a csendőrhozzátartozók és barátok. Karancz János csop.ve. üdvözölte a vendégeket, majd Ft. Molnár István plébános imája után az ebéd kezdetét vette. A hagyományos pohárköszöntő elmondására Dr. Kiss Gyula bs-at kérte föl a csoportvezető. A szónok néhány szóval érintette a megváltozott világot, melyben otthon élő bajtársaink csak lelkükben emlékeznek a volt Testületről, de itt kint is, nyugaton is vannak emberek, akik a túlságos jómódban is egyre több és több jogot követelnek és kapnak, anélkül, hogy a társadalom iránti kötelességeikről még csak beszélne is valaki. „Nekünk azonban van kötelességünk — mondotta a szónok — tőlünk várják elesett és elhunyt bajtársaink, hogy volt Testületünk alapításának közelgő 100 éves

évfordulóján nekik látható emléket állítsunk. Tőlünk várják, hogy emléktáblák hirdessék Montreáltól Calgaryig, Buenos Airstól Sydneyig, hogy a magyar országgyűlés száz évvel ezelőtt állította föl a m.kir. Csendőrséget, mely ellátta a közbiztonsági szolgálatot védte az ország minden nyelvű és rendű állampolgárának emberi jogait, vagyonát, testi épségét és életét, míg el nem vérzett a háborúban, a határok védelmében." Az ünnepi beszédet Varga István hdp. őrm., a Széchenyi Társaság albertai tagozatának elnöke mondta. Volt Testületünk szolgálati kötelességeit, működését és sorsát történetileg és társadalmilag egyaránt hűen egybefoglaló eszmefuttatását a közönség elismerő tapsokkal fogadta. Az egyetközi együttműködés további fenntartására vonatkozó jókívánásaikat fejezték ki Fülöpp József őrgy., MHBK kanadai főcsoportvezető, tb. cső., Magas István a MSzHSz kanadai elnöke, tb. cső., Zsitvay Sándor bs. a MHBK helyi csoportjának vezetője, Kennedy Tamás a MSzHSz calgaryi tagozatának elnöke, Zöld János bs. a Calgary-i Magyar Kultúrközpont építésügyi bizottságának elnöke. Az elismerő jókívánásokat a csoportvezető köszönte meg majd átadta a MKCsBK Vezetőjének Dicsérő Elismerését tartalmazó okiratokat Keresztes Lajos főtorm., volt MKCsBK ügyvezető, valamint Szelei József cső., pénztáros bajtársaknak.

MKCsBK Vezetői DÍCSÉRŐ ELISMERÉS-ek átadása Calgaryban 1979. II. 11-én.

A bajtársak és vendégeik a késő délutáni órákig maradtak együtt mindvégig kellemes hangulatban. A MKCsBK Vezetője az alábbi üzenetet küldötte, a postaszolgálat lassúsága miatt csak másnap érkezett meg:

„Szeretettel üdvözlöm a Calgary-i bajtársakat, s gondolatban köztetek leszek Csendőrnapon. A tavaly ott töltött rövid időt emlékembe zárom, s kívánom, hogy a bajtársiasság jegyében éljen és virágozzék a csoport, melynek életét nemcsak a valódi csendőrök, de a tiszteletbeli csendőrök is

annyira szívükön viselik. A 100 éves évfordulót el kell érniük, ha létszámukban kevesen is, de Testületünk történetéhez Híven, Becsülettel és Vitézül! vitéz Baranchi Tamáska Endre szds., az MKCsBK vezetője s.k.”

Calgary-i bajtársak 1979. II. 11-én a Csendőrnapon

Calgary (Alberta). Az MKBK helyi csoportja a Kálvin Magyar Református Egyházközség tanácstermében 1978. X. 11-én megtartott közgyűlésén Sebő Ernő bs. lemondásával megürült csoportvezetői tisztségre Zsitvay Sándor bs-at választotta meg, aki hosszú évek óta odaadó tagja a csoport vezetőségének és volt csoportvezető.

(H.I. 1978. X. 11.)

Az MHBK helyi csoportjának rendezésében a Kálvin Magyar Református Egyházközség Kossuth termében tartotta meg írói estjét Ruttkay Arnold hdgy. bs. Melbourne-i (Vic., Ausztrália) író és költő. A másfélórás előadás, mely könnyet is és mosolyt is csalt ki a hallgatóságból, nemcsak kortársainak szólt, hanem a fiataloknak is. Zene, fény és hanghatásos mesteri harmóniájában felnőtt és ifjú művészek adták tehetségük legjavát történelmünk és emigrációs életünk jelentős mozzanatainak megelevenítésében. A szavalatokban az ifjúság szólalt meg, ha nem is a mi érvelésünkkel, de magyar érvekkel, magyar érzéssel, hagyományaink, igazunk tudatában tiszta, szép irodalmi nyelven, melyet jobban megért a mai világ és így eredményes lehet. A vendégművészt Zsitvay Sándor bs. csoportvezető üdvözölte, majd mondott köszönetet a hallgatóság nevében a különleges művészi élményért. A közbeiktatott szünet alkalmat adott bajtársi beszélgetésre is. A belépődíjat helyettesítő önkéntes adományokat Ruttkay Arnold bs., irodalmi nevén Só Bernát, a Burg Kastl-i Magyar Gimnázium részére ajánlotta föl.

Az Árpádházi Szt. Erzsébet r.k. Egyházközség Szt. István termében 1978. XII. 9-én rendezte meg az MHBK a MKCsBK csoportjával együtt

társasvacsorával egybekötött hagyományos Borbála-estjét. Az izletes vacsora elfogyasztása után Zsitvay Sándor bs. MKBK csoportvezető Fülöpp József örgy. tb. cső. bs-t köszöntötte 75. születésnapja alkalmából, akit az egybegyültek együttérző jókívánságaikkal vettek körül. A legidősebb tüzer bs., Mészöly Elemér vörgy., az MKBK volt központi vezetőjének üzenetét, s a Borbála tekercest Radnóthy Károly bs. olvasta fel, aki utána megemlékezett a helybeli tüzer bajtársáról is éles meglátással megírt és humorral előadott találó, gördülő verssorokban. Az izletes vacsora előállításában közreműködő bajtársakat és feleségeiket méltán illette elismerés. Főrendezők voltak Zsitvay Sándor és Karancz János bs-ak, a helyi bajtársi csoportok vezetői.

Az MHBK Központi Intézőbizottsága 1978. XII. 28-án kibocsátotta évi elszámolását, melyet a központi főtitkár, főpénztáros, a kanadai főcsoportvezető és vitéz Duska László szds. központi vezető írtak alá. A Közösség, mely tavaly kezdte meg létének negyedik évtizedét többek között kifogástalanul működő anyagi szolgálatának is köszönhetette eddigi zavartalan működését. Az általános életszínvonal, a dollár-válság és a világméretű devalváció ellenére sem süllyedt, mert a fizetések is, sőt még a nyugdíjak is emelkedtek bizonyos fokban. Miután a Zrinyialap bevételei 1978-ban első ízben nem fedezték a kiadásokat, a deficitet csak egy-két bajtárs együttesen több, mint 1,000 dolláros hozzájárulása tudta elsimítani. Ezért az Intéző Bizottság kéri a csoportokat, hogy az egyéni hozzájárulások mértékét tegyék felülvizsgálat tárgyává. Vegyék igénybe — ha lehet — a Szervi Határozványokban ajánlott mértéket, mely az évi jövedelem másfél napra eső részét javasolja évi felajánlásul. Az 1978. évi elszámolás (nov.30) szerint a kiadásoknak az összes bevételekből való levonása után a maradvány összege (1977. év végén: 33,198.27 DM): 30,048.25 DM. (MHBK 1978. XII. 28.)

A MHBK Calgary-i csoportja 1979. II. 17-én tartotta meg hagyományos 23. Hungária Bálját a Calgary Inn Nagyszálló báltermében. A bál tiszteletbeli elnöke Hon. Ralph G. Steinhauer, Alberta tartomány kormányzója volt. Tiszteletbeli védnőkök voltak a MKCsBK helyi csoportja, valamint a helybeli egyházi és világi egyesületek. Az elsőbálosok bemutatását és keringőjét 16 pár bemutatásában palotás követte, s a táncot csárdással nyitották meg a főasztal vendégei. A tánc szünetében magyar táncbemutató volt. A szép eredményért a bálelnököt, Zsitvay Sándor csop.vez.-t, valamint a bálbizottság élén fáradthatatlanul működő főrendezőt, Horváth István bajtársakat illeti elismerés. A táncok összeállítására és betanításáért Tóth László és felesége, valamint Rada Gyöngyi és Szabó Attila megérdemelten kaptak dicséretet.

A MAGYAR ÉLET ESEMÉNYEI VILÁGSZERTE

Ausztrália

Melburne (Vic.) Karácsony és Újév között tartotta meg az ausztráliai magyarság hagyományos, immár 4. Találkozóját, melynek főhadiszállása a város szívében álló nagy motel épületben volt. A találkozó nem-

csak tudományos, művészeti, politikai, sportesemények és kiállítások, versenyek színhelye, de a magyarság társadalmi seregszemléje is, mely alkalmat ad a magyar fiatalságnak egymás megismerésére és közös szórakozásra. Mind a különféle gazdag összejövetelek, mind az ugyanekkor tartott ausztráliai Magyar Cserkész Jamboree a magyarság jövőbeni magatartását volt hivatva alakítani, valamint szellemi kulturájuknak a jövő generáció részére való átadását. Ezt hangsúlyozták ki az ifjúsági összejövetelek, amikor többek között több, mint 300 magyar táncos fiatal pár a Mayer Music Bowl-ban rendezett táncballada keretében igen nagy sikert aratott. Azután ott voltak a szavaló versenyek, sportversenyek, szépművészeti kiállítások, no meg mindennek a csúcsa a szilveszteri Magyar Bál, ahol több mint 800-an élvezhették ismét az ifjúsági tánc csoportok nemes vetélkedését a „legjobbak” elismerő címért.

Ezek a megmozdulások akkor értékelhetők igazán, ha számításba vesszük a nagy távolságokat, amelyek az egyes magyar góccokat egymástól elválasztják — több ezer mérföld. — Ehhez jönnek még az egymástól eltérő különböző államrendszerek, a törvények, szokások, éghajlatok, időszámítások. Következésképpen az ott élő emberek sem egyformák a gondolkodás és érzelmi világukban. Ezért föltétlenül tisztelettel kell adózni annak a láthatatlan köteléknek és vonzóerőnek, melyet az Ausztráliai Magyar Szövetség úgy tud összefogni és a magyarságtudat szolgálatába állítani. Az ide utazó magyar világjárók, legyen az a Nemzetőr szerkesztője, vagy a Szent László Társaság és Rend prézese, vagy az emigrációs Cserkész Szövetség elnöke, vagy közismert emigrációs nemzeti írók: véleményük egybehangzó. Mindannyian ugyanis azt állítják, hogy ezen a kontinensen — világviszonylatban — talán a legerősebb és legegységesebb a magyarságtudat és következőképp a magyarnak lenni akarás!

A találkozó ebben az évben is siker volt. Ezért szeretnék a meglévő állapotot áthagyományozni az utódokra. A találkozótól eltekintve is amit Melbourne teljesít, az minden vonatkozásban elismerésre méltó. Az MHBK kiváló, munkát végez. A következő találkozó, 99 %-ban bizonyos, Sydneyben lesz, 1981 végén. (Dr. T.Gy. 1979. I. 30 9 U.M. 1979. I. 1.)

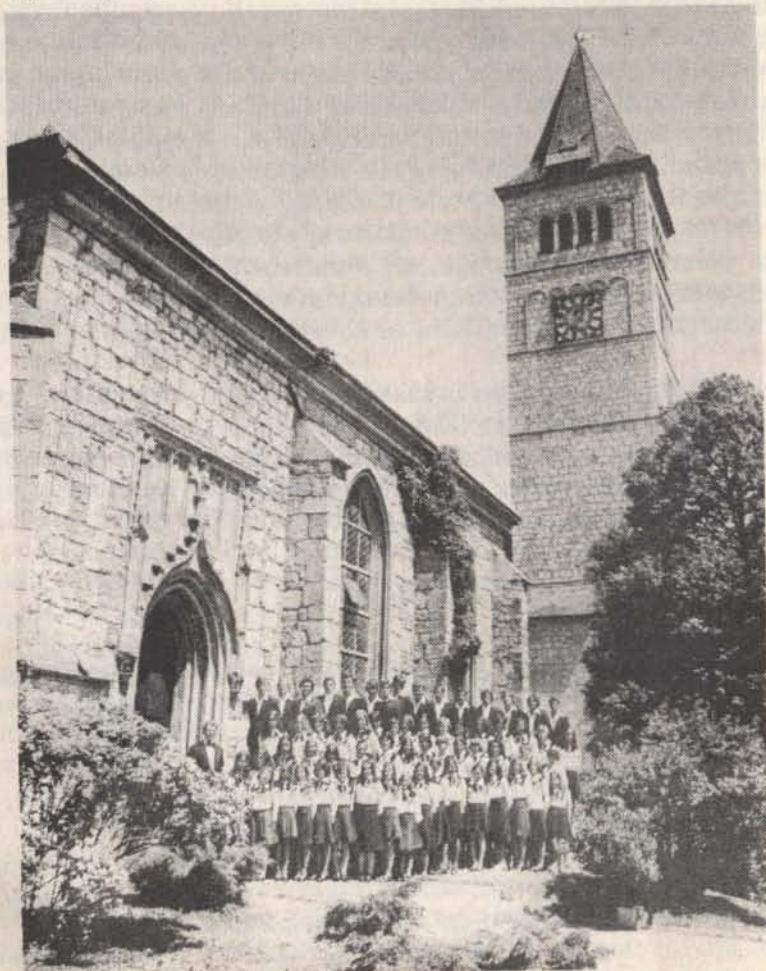
Európa

Hága (Hollandia). Az államfő, a kormány székhelyén, hol több nemzetközi békekonferencia és az állandó választott bíróság is székel — tartották meg négy világrész magyar csúcsszervezeteinek képviselői 1978. augusztus 4—6-ig a hágai Kongresszusi Palotában a Szabadvilági Magyarság II. Világkongresszusát. Az MHBK-t Dr. Szeőke Kálmán, nyugat-németországi főcsoportvezető, a M.Sz.V-et Tollas Tibor képviselték. Padányi-Gulyás Béla főtitkárukl való megválasztása és a kontinentális beszámoló meghallgatása után négy bizottság foglalkozott a magyarság sarkalatos kérdéseivel, mely üléseket választott elnökök vezették le.

A határozati javaslatok főbb pontjai: Mindenki magyar, aki annak érzi és vallja magát. Az emigráns szervezetek törekvése, hogy közös nevező-

re jussanak a magyarság legfőbb problémáiban. A jelenlegi magyarországi rendszer illegális, az ország szovjet gyarmatosító megszállás alatt áll, az állam nem szuverén. Küzdelmet hirdet az ún. utódállamok területén élő több millió magyar kisebbség elnyomása és elmagyartalanítása ellen. Jövőjük biztosítása érdekében együttműködik a nyugateurópai reformintézményekkel, amelyek a jelenlegi demokratikus elvek jegyében egyes intézmények részleges revíziójára törekszenek a regionalizmus, federáció, önkormányzat irányában az egyenjogúság és a tolerancia alapján. A kongresszus tagjai minden erejükkel szolgálják a magyar tudat, nyelv és műveltség fenntartását és ápolását elsősorban az ifjúság sorában. A III. Világkongresszus elfogadott színhelye az Amerikai Egyesült Államok. Kiméretlenül küzd a kommunista bomlasztás minden és bárholnan jövő kísérlete ellen. Főcéljául tekinti annak előmozdítását, hogy a magyarság mielőbb a szabad európai népek közösségéhez tartozzék.

A bizottságok elnökei által beterjesztett határozati javaslatokat a közgyűlés egyhangulag elfogadta. (M.É.1978.IX.21.)

A Kastl-i Magyar Gimnázium énekara

Burg Kastl (Bajorország, Nyugatnémetország). Még 1945–46-ban kezdődött meg a magyar fiataloknak anyanyelvükön való tanítása a Passau melletti magyar menekülttáborok barakjaiban. Tovább folytatódott Lindenbergben, Bauschlottban, Fürstenriedben, majd Burg Kastlban kapott végleges otthont 1958-ban a Magyar Gimnázium. A közel múltban a magyar sajtó hírt adott rosszindulatú gyanúsítgatásokról, feljelentésekről, melyek az iskola létezése, színvonala és szelleme ellen irányultak, melyek működését alapjaiban veszélyeztették. A hivatalos kivizsgálás azonban tisztázta az iskolát és a Magyar Gimnázium kiállotta a „keleti szél” támadásait.

Kastl városka közepén álló dombon működik a vár falai között az intézet, iskola, bentlakó otthonok, fiú és leány internátus. Maga az iskola az évek folyamán első színvonalbeli oktató intézménnyé fejlődött. Érettségijét elismeri a német állam és a külföldi egyetemek. Végzett diákjai előtt nyitva az út az elhelyezkedésre.

1978. XI. 24-én százak sereglettek össze a 20 éves jubileumra nemcsak a környékről, de egész Németországból is. A díszteremben megrendezett ünnepélyen ott voltak a kormány kiküldöttjei, a bajor kultuszminisztérium osztályvezetője, a tanfelügyelő, a keresztény szocialista képviselők és a város polgármestere. Franz Josef Strauss bajor miniszterelnök és Őeminenciája Josef Ratzinger bíboros táviratot küldtek.

A vendégeket Radics János igazgató köszöntötte és emlékezett meg a régi tanárokról. Az ünnepség díszszónoka Dr. Habsburg Ottó, a Páneurópai Mozgalom egyik vezetője volt, aki beszédét bár magyarul írta meg, a német közéleti képviselőkre való tekintettel németül mondta el. Mindezekelőtt visszautasította az iskolát nemrég ért támadásokat és kijelentette, hogy Burg Kastl nemcsak a hagyományos magyar kulturális értékek ápolója, de hordozója a legmodernebb német művelődési követelményeknek is. Megemlékezett saját magyar bencés tanáraitól, s kijelentette, és leszögezte, hogy ez az iskola hűség a magyarság, a kereszténység és Európa felé. Beszélt a kialakítandó Egyesült Európáról, mely nem ér véget a Yaltában meghúzott vonalnál, hanem kivívja Közép-Kelet-Európa függetlenségét és önrendelkezési jogát. Magyar nyelvű beszédet mondott Ft. Szöke János szaleziánus atya, az európai papi szenátus elnöke. Beszéltek még Dr. vitéz Szeőke Kálmán MHBK főcsoport vez. a bajorországi magyar szervezetek nevében és mások.

A közös ebéd után megtekintették a lányok magyar népviseleti és kézimunka kiállítását és végignézték a Burg Kastl-i magyar csoport táncbemutatóját. A jubileum beigazolta a Magyar Gimnázium jelentőségét, s értékét a magyar emigrációban, valamint fönntartása kötelezettségének föltétlen szükségességét. (K.M. 1978.XII.9.)

Redipuglia (Olaszország). A Stajerszág-i (Ausztria) osztrák tartományi tűzoltó egyesület fiataljai 1978 nyarán önkéntes munkával rendbehozták a Redipuglia község határában, Triest-től 20 km-re fekvő osztrák-magyar Hősi temetőt, melyben az I. Világháború Isonzo-i csatáiban elesett 22,500 osztrák-magyar katona nyugszik. A „Háborúban elesettek

emlékére” felírásu emlékművet a munka befejezése után ünnepélyesen megkoszorúzták. (B.J. 1978.XII.28.)

Bello Peremptorium Memoriae.

Amerikai Egyesült Államok

XVIII.

Meghívó

MAGYAR KONGRESSZUS
ÁRPÁD AKADÉMIA
DÍSZVACSORA
MAGYAR BÁL

1978. NOVEMBER 24—26.

CLEVELAND PLAZA HOTEL, CLEVELAND, OHIO

Cleveland (Ohio) 1978. XI. 24—26-ig Amerika magyar vezetőrétege ismét találkozót tartott, hogy aktuális magyar sorskérdéseinket megtár-

gyalják. A megvitatandó kérdések közé tartozik elsősorban a magukra-hagyott, elcsatolt területeken élő közel 4 millió magyar egyre elviselhetlenebb sorsa, melyek mellett érzéketlenül és közönyösen mennek el államférfiak, akik egyébként az emberi szabadságjogokat hangoztatják.

A másik nagy kérdés a szabadvilágban rohamosan apadó magyarság létszáma, mert az új nemzedék békésen beolvad a befogadó országok népeibe. Ez a két kérdés kerül megvitatásra, hogy segíthetünk azokon, akik a kettős járom alatt is meg kívánnak maradni magyarnak és hogy mitévők legyünk, hogy gyermekeinket, akik itt a szabad földön születtek magyarnak megtarthassuk. Szerepel még a műsoron az ún. kultúracsere egyezmény megvitatása, a Magyar Kisebbségi Intézet, a Magyar Emigráns Újságírók Szövetségének megalapítása, az Árpád akadémia ülése, irodalmi és művészestek, orvosi, mérnöki előadások, könyv, képzőművészeti kiállítások, díszvacsora és a Magyar Bál. A Cleveland-i Magyar Társaság szeretettel hívja 1978-ban is a magyar társadalmat, hogy vegyenek részt a Plaza Hotel II. emeleti helyiségeiben tartandó összejöveteleken. A védnökök között az alábbi bajtársaink neveit olvassuk:

Andróczy Ferenc
vitéz Ághy-Asbóth Zoltán
és felesége,
vitéz Beszédes Lajos
és felesége,
Csepi Béla és felesége.

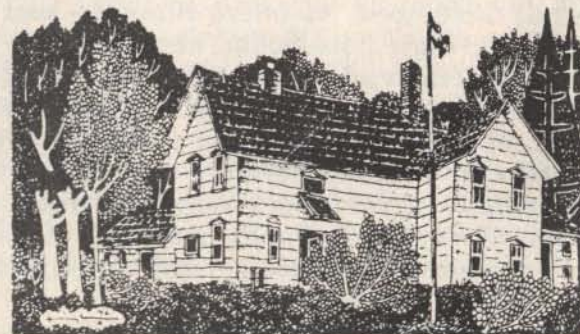
özv. Domonkos Lászlóné
Domokos Sándor és felesége,
vitéz Hamvas József és felesége,
vitéz Kövendy Károly CM és felesége,
Dr. vitéz Ujlaky László.

Az 1978 évi ÁRPÁD — PÁLYÁZATOK eredményeként:

ARANY Árpád-éremmel tüntették ki Dr. Bodolai Zoltán (Sydney, N.S.W., Ausztrália) „The Timeless Nation” c. könyvét (B.L. 1978. IV. 30. 82 lap), valamint a Fényképészeti Kiállításon a II. díjat nyerte el Dobylyi Árpád Cleveland-i (Ohio, USA.) lakos. (Nemzetőr 1979.II.15.)

HUNGARIAN SCOUTS ASSOCIATION
P. O. Box 68, Garfield, N. J. 07026

Fehér Ház, Sík Sándor Cserkészpark, Fillmore, Vigh István rajza

Fillmore (N.J.) A Magyar Cserkész Szövetség „Sík Sándor” Cserkészparkjában 1978. augusztusában megindultak a vezetőképző táborok. A magyar társadalomhoz intézett hívó és kérő felhívásra beérkezett adományokon kívül bankkölcsön biztosította, hogy az egészségügyi előírásoknak mindenben megfelelő konyha, orvosi rendelő, műszaki felszerelés stb., elkészülhetett. A kb. 300 vezetőjelölt és kiképző Ausztriából, Kanadából, Németországból, Svájcól, Svédországból és Venezuelából jött össze a „fejtágító”-ra, melyet Bodnár Gábor Szöv. Ügyv. Elnök és előadói kara végzett nagy gyakorlattal és felkészültséggel. A korszerűsítés tervezése és kivitelezése Jámbor Lajos cst., Szöv. vezetőiszt (Toronto, Ont., Kanada) vállára nehezedett. A különféle vizsgabizottságok előtt a tisztitáboroknak 38, az őrsvetetői táboroknak 74 tagja végzett sikeres eredménnyel. A magyarságtudományi tábor 24 hallgatója egy kivételével kitűnő eredménnyel tett magyar érettségi vizsgát.

Ez évben először külön területen nyertek elhelyezést a kiscserkészek. A mintatábor munkáját Beodray Ferenc cst. Szöv. alelnök irányította. A leánycserkészek őrsvetetői táborának pk-a Koréh Ilona cst. (New York, N.Y.) volt. Az 1978-as Központi Vezetőképző tábor ismét eredményesen zárult, mert új, fiatal cserkészvezetőkkel gazdagította mind az amerikai, mind a tengeren túli magyar társadalmi közösségeket. (114.sz. ST. 1978. IX.)

New York (N.Y.) A Waldorf Astoria Hotel Starlight báltermében tartotta meg a Magyar Cserkész Szövetség 1978. novemberében hagyományos Cserkész-bálgját. A Szövetség Nagytanácsa ez alkalommal hívta meg tagjai közé Dr. Gázsó Gábor caracasi (Venezuela, Délamerika) ügyvédet, aki a Venéz Cserkész Szövetség egyik legfőbb vezetője. Dr. Gázsó beszédében áttekintést adott a nemzetközi cserkész mozgalomról. A bált — mely az idén is az idős és a fiatal cserkészvezetők és barátok együttes, szép szórakozása volt — a 250 fős közönség „szeretet-kört” formálva, egymás kezét fogva a „Szellő zúg távol... c. ének hangjaival fejezte be.

New Brunswick (N.J.) A Magyar Cserkész Szövetség US és kanadai kerületei a „Gróf Teleki Pál” Cserkészházban 1978. XI. 25 és 26-án tartották meg az ezévi tiszti konferenciát és állást foglaltak „Kapcsolataink Magyarországgal” kérdésben. Az Intéző Bizottság korábbi határozata alapján kimondták, hogy „mindaddig, míg a magyar kormány megakadályozza a cserkészmozgalom működését, valamint a cserkésztörvények szellemének érvényrejtését Magyarországon, a Magyar Cserkész Szövetség nem működik együtt sem a magyar kormánnyal, sem annak akár hazai, akár külföldi szerveivel, megbízottaival. Ugyanakkor sorsközösséget vállal a magyar néppel, melynek szeretetére és kulturájának tiszteletére neveli tagjait. Szorgalmazza a magyar néppel a kapcsolat fenntartását elsősorban rokonlátogatások formájában.” (115 & 116 ST., 1978. XI & XII.)

*Founding Father of the U. S. Cavalry
Col. Com. Michael Kovats de Fabriczy*

Bényey Zoltán festménye

Elmhurst (N.Y.) A Magyar-Amerikai Bicentennális Bizottság részletes műsort adott ki a Charleston (S.C.) városában rendezendő ünnepekről fabrici Kováts Mihály (1742—1779) lovassági ezredes emlékére, aki nemcsak megalapítója az amerikai lovasságnak, de hősi halottja is az Unio függetlenségért vívott harcának. 1979. V. 6-12 között országos ünnepek keretében a katonai akadémia hallgatói újból megelevenítik az 1779. V. 11-iki ütközetet az amerikai szövetséges és helyi, polgári és katonai hatóságok képviselői előtt. Az ünnepség rendezésében és lebonyolításában magyar részről részt vesznek a Kováts Mihály óbester Történelmi Társaság, a Lengyel-Magyar Világszövetség, az Amerikai Magyar Szövetség, s Amerika területéről több magyar egyház, társadalmi és bajtársi egyesület. Május 11-én Amerika népe hivatalosan rója le ke-

gyeletét a döntő lovasrohamban hősi halált halt Kovács Mihály őbester, valamint bajtársa a később ugyancsak elesett gróf Pulaski Kázmér brigadéros emlékének.

Kérjük az Egyesült Államok területén élő bajtársainkat, hogy minél többen vegyenek részt az ünnepségeken, s tegyenek tanubizonyságot, hogy „élünk, s nem nyugodunk addig, míg őseink véráztatta földjén idegen elnyomást szenved a magyar. Legyen a Charleston-i ünnepség magyar seregszemle, hol az emigrációs magyarság nagyszámú és impozáns megjelenése nemcsak adózik a hősi magyar katonaszemlének, de hitet is tesz a hagyományos lengyel-magyar barátság mellett is. Részletes tájékoztatást ad: Mr. Tibor Udvardy, 79-20 Kneeland Ave., Elmhurst, N.Y., 11375 USA. (U.T.1979.I.2.)

Kanada

Hamilton (Ont.) Október 22-én, napfényes kora délután hosszú kocsisorokban, égő lámpákkal és emlékeztető táblákkal zarándokolt el Hamilton magyarsága a Woodland-i temetőbe és ott megkoszorúzta az 1956-os magyar Szabadságharcban elesett mártírjaink emlékére a Hősi Emlékművet. Ugyanazon napon, este 5 órakor a Hamilton-i Magyar Kultúrbi-zottság rendezésében, a Szt. István Egyházközség nagytermében műsoros ünnepélyen vettek részt, ahol Mr. J. Macdonald, a város polgármestere is beszélt és október utolsó hetét a város együttérzése jeléül „Magyar Hét”-té nyilvánította. A polgármester szavai után gazdag műsor következett, melynek során levetítették a szabadságharcról készült egyetlen angol nyelvű filmet. A műsorvezető szerepét Deme Lajos szds. bsunk töltötte be. (K.M.V. 1978. XII. 3.)

Montreal (Qu.) Az Árpádházi Szt. Erzsébet r.k. Egyházközség 1978. X. 29-én emlékezett meg alapításának 50. évfordulójáról. Ünnepi beszédet mondott az egyházközség vendégeként ott-tartózkodó egyik alapító és ma egyetlen élő volt plébánosa Ft. Horváth Miklós atya (Calgary, Alberta) az MHBK koszorús jelvényt viselő tagja.

Toronto (Ont.) Hon. Pauline McGibbon, Ontario tartomány kormányzója 1978. XII. 6-án fogadást tartott a Kanada Érdemrend kitüntetettjei és tagjai részére a Toronto-i parlament épületében. Jelen volt His Excellency Jules Leger Kanada kormányzója feleségével, akit nyugalomba vonulása alkalmával 500 vendég részére adott társasvacsorán köszöntött Hon. William Davis, Ontario tartomány miniszterelnöke. A fényes ünnepségen résztvett vitéz Kövendy Károly CM. szds., múzeumőr, a MKCsBK volt vezetője.

Toronto (Ont.) A több, mint két évtizede működő Magyar Helikon Társaság és a Helikon Ifjúsági Kör 1979. II. 3-án rendezte meg a Sheraton Centre Hotel nagy báltermében 1979. évi hagyományos Helikon Bál-ját, melynek fővédnöke Hon. Pauline McGibbon Ontario tartomány kormányzója volt. Résztvett a helybeli és a magyar közélet számos személyisége, a magyar hagyományokat odaadóan támogató magyar nagyközönség és a bál díszvendégeként vitéz Duska László szkv. vkb. szds. az

MHBK központi vezetője, a MKCsBK Calgary-i csoportjának tb. tagja, a Széchenyi Társaság Nevelésügyi Bizottságának elnöke, a Toronto-i egyetemi magyar tanszék megalapítója és létrehozója. (Kronia 1979. III. hó.)

Calgary (Alberta) A Calgary-i Magyar Kórus fennállásának első évfordulója alkalmával 1978. IX. 23-án szórakoztató estet rendezett az egyetem színháztermében. Az énekkar régi, szép népdalokat, műdalokat adott elő vegyeskari feldolgozásban. Színrekerültek még magánszámok, operett-részletek, humoreszkek, monológok és magántréfák. Az estet Radnóthy Károly hozta színre, aki nemcsak vezényelt, hanem a dalokat betanította, s szerepelt mint zeneszerző, költő és színész is kiérdemelte a közönség lelkes tapsait a szereplők és a maga nevében sokoldalú tehetségével. A műsort rátermettséggel, természetes humorérzékkel és ügyesen vezette Kovács Zoltán. Az est bevételét az újonnan megalakult Magyar Kultúrközpont javára fordítják.

A Magyar Szabadságharcos Világszövetség Calgary-i csoportja a dél-albertai Jubilee Auditorium alsó színháztermében tartotta meg 1978. X. 14-én a szabadságharc 23-ik évfordulójával kapcsolatos emlékünnepélyét. Az ünnepi beszédet a ma szétszórta élő ún. nyolcadik törzs szívesen látott vendége, Dr. Gábor Áron mondotta. A történelmi évfordulóra rátérve megállapította, hogy a Szovjetunió igen, de a nyugati országok minden segítőkészségük ellenére sem értették meg 1956 jelentőségét és ma is érzéketlenek a háború óta megszállás alatt tartott európai országok sorsa iránt. Vádolja a mai magyar kormányt, hogy elveszi az otthoni fiatalságtól nemzeti múltunkat, nemes hagyományainkat és nem tanítja nekik ezeréves történelmünket, melynek ereje 1956-ban öntudatot adott, s miként nagy veszélyek idején annyiszor, eltörölte az egymás közötti különbségeket. Mulasztással vádolja a mai magyar követségeket és külképviseleteket világszerte, hogy nem gondoskodnak arról, hogy a magyarság eredetére, európai történelmére vonatkozó valótlanulások és rosszindulatu elferdítések végre kikerüljenek a világlexikonokból és az egyetemi könyvtárakban hiteles adatok álljanak a tanulni-vágyó magyar és másnyelvű fiatalság rendelkezésére. Kérte a megjelenteket, különösen a magyar egyesületek képviselőit, hogy a magyarságtudat megtartására példás áldozatkészséggel létesített intézményeinket, így a torontói egyetemi magyar tanszéket is továbbra is hűségesen támogatassák, hogy fiataljaink kialakíthassák magukban a maguk magyar öntudatát, mely ha más is lesz, mint a mienk, de a magyar jövő reménységét jelenti.

Végül kitért a „Túlélés” c. 1978-ban kiadott könyvére, mely a mai magyarországi élet keresztmetszetét adja a különféle foglalkozások tükrében. Ők otthon tudomásul veszik a mai helyzetet, de szívósan ragaszkodnak nyelvükhöz és mindenhez, ami magyar, ami az övék és élnek, ahogy lehet. A megilletődve figyelő közönség hosszú tapssal fejezte ki elismerő megbecsülését és szeretetét Gábor Áronnak, aki fáradthatatlanul járja a magyar központokat, mint a magyar öntudat hordozója és a magyarságtudat apostola.

Szerepeltek még a cserkészcsapatok, a táncsoportok, a Calgary-i Magyar Kórus és Illyés Gyula „Egy mondat a zsarnokságról” c. versét szavalta el mély átérzéssel Dr. Barabás Árpád tb. csendőr. Végül Jóó Árpád a Calgary Philharmonic Society jelenlegi zeneigazgatója és fő-karmestere, néhai Kodály Zoltán kitüntetéssel végzett tanítványa Liszt Ferenc két szerzeményének művészi virtuozitással való előadásával megadta a magasabb évforduló emlékére tartott ünnepélynek a magasabb művészetet és komoly méltóságot. Az ünnepély a Himnusz elének-lésével ért véget.

1978. XII. 10-én a Kálvin Magyar Református Egyház Bocskai István Férfi Köre a Kossuth teremben Ady emlékünnepelet rendezett. Nt. Telcs György Lethbridge-i (Alberta) ref. lelkipásztor bevezetőjében találo történelmi háttérrel adott Ady Endre életének és munkásságának. A gondol kiválasztott szavak és Nt. Göndöcz Kálmán Calgary-i ref. lelki-pásztor méltatása Ady legjobb verseit idézte föl a közönség emlékében és emelte az ünnepélyt irodalmi eseményé. Magyar dalok, táncok, s zeneszámok tették teljessé az előadást. A műsor egyik kiemelkedő szá-ma volt Dr. Barabás Árpád tb. cső. Ady „Imádság háború után” c. ver-sének mélyen átértézt előadása. A műsort Ft. Horváth Miklós ny. plébá-nos mind a szereplők, mind a közönség felé szívből szóló köszönő szavai zárták be. Az ünnepély teljes bevételét az Amerikai Magyar Szépmíves Céh (Astor Park, Fla., USA) megsegítésére fordították. Műsorvezető Gyed Attila, főrendező v. Sebő Ernő bs. voltak.

A Széchenyi Társaság (Széchenyi Society Inc.) 1979. III. 11-ére a cal-garyi Szt. Erzsébet Egyházközség nagytermébe hívta meg minden támo-gatóját 1979. évi rendes közgyűlésére. A tárgysorozat tartalmazza az 1978. évben a torontói (Ont. Kanada) egyetemen megindult magyar tan-szék működésének ismertetését, a Társaság további célkitűzéseiről be-számolót, valamint a megbízásuk lejártával lelépő tisztviselők helyett újak választását. (Fekete Tibor ügyvezető.)

BAJTÁRSI HÍREK

Apáik nyomdokában a magyarságért

ifj. vitéz Vattay Ferenc szkv. vk. szds., Buenos Aires-i (Argentína, Délamerika) lakos, a helyi Ford Autógyár tisztviselőjének „Hungaria en la segunda guerra mundial” (Magyarország a II. Világháborúban) címmel tanulmánya jelent meg az argentin hadsereg Hadiakadémiájá-nak 1978. július-augusztusi közlönyében a 47-108 oldalakon. Vattay szds. a közlöny dedikált példányát édesapjának, vitéz Vattay Ferenc ezds. Úr, a MKCsBK volt vezetőjének ajándékozta, akinek örömeben osztottak ba-rátai és bajtársai is a katonai tárgy tanulmány megjelenése alkalmá-ból. (v.V.F. 78.11.3.)

Pintér Endre Mendoza-i (Argentína, Délamerika) lakos, az MKCsBK Buenos Aires-i csoportjának tb. tagja, néhai Pintér József főtörm. fia előadást tartott Tormay Cecil „Bujdosó könyv” c. két kötetes történelmi

tanulmányáról az MHBK Buenos Aires-i csoportjának 1978. évi őszi össze-jövetelén. (K.L. 1978. XII. 15.)

Remete Tamás Buenos Aires-i (Argentína) egyetemi hallgató, Remete Imre veje, fhdgy. és felesége fia, a Centro Hungaro vívócsapat tagja, több argentinai nemzeti bajnokság első helyezettje. Testvére Remete Andrea, a helyi német bank 2. titkárnője, német iskolát végzett, azután német és spanyol titkárnői tanfolyamot, a magyar vívócsapat női tagozatának lel-kes tagja, közlekeleti (sumir) tárgyakat hallgat a katolikus egyetem esti tanfolyamán. (K.L. 1978.VII.15.)

Kalmár András buenos airesi (Argentína) lakos, egyetemi hallgató, Kulcsár Gáspár volt H.M. tisztviselő és felesége fiát ugyancsak az ori-entalista tudományok érdeklik és hallgatója az egyetem esti tanfolya-mának. (K.L. 1978. XI.24.)

Böszörmény B. Zsuzsa

A megtartott szó

Végigsietek idegen utcán,
Kisgyermek kacajok köszöntenek,
És gyermekkönnyek ragyognak néha
Riadt szemekből idegenül rám.

De hát idegen gyermekarcocskán
Lehet-e nekem a könny s a kacaj,
mikor a saját gyermekeim is
Ugyanúgy sírnak, s nevetnek fel rám;

S felcsendül melegen kicsi csodám:
— Az idegen szavak zsivalyából, —
Életem műve, szép szent örökség:
Egy megtartott szó: Édesanyám!

(Megjelent a Kanadai Magyar Újságban 1965. október 26-án.)

Szeretettel gratulálunk az elért szép eredményekhez és kívánunk továb-bi sikert mindannyiuknak.

Tagfelvétel, kitüntetés, elismerés, megbízás

A Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség Vezetője Sarasotában (Fla., USA) 1979. február 14-én, Csendőrnapon kelt 2/1979 sz. elhatározásával az MKCsBK nevében

a MKCsBK 25 éves Jubileumi Emlékérmét a Kardokkal adományozta:

Bogár Andor szkv.m.kir. csendőr törzsőrmesternek (Grosserlach, Nyugatnémetország), továbbá a Sydney-i (N.S.W., Ausztrália) MKCsBK csoportvezető javaslatára

Majsay Ottmár szkv.m.kir. vezérkari százados, MKCsBK tb. tagjának,

Goór György szkv. hradó zászlós, a MKCsBK tb. tagjának,

Shelly Ferenc m.kir. tart. repülőzászlós, a MKCsBK tb. tagjának, a Sydney-i csoportban hosszú éveken át teljesített aktív munkájukért, a MKCsBK Dicsérő Elismerését fejezte ki:

Keresztes Lajos szkv. m.kir. csendőrfőtörzsőrmester a MKCsBK volt ügyvezetőjének, aki 1975—1978-ig, mint a MKCsBK ügyvezetője munkáját magas kora ellenére, lelkiismeretesen, pontosan, fáradságot nem ismerve és eredményesen látta el, mellyel Közösségünk életének folyamatoságát biztosította, s fiatalabb bajtársainak igen jó példát mutatott,

Szelei József szkv. m.kir. Csendőrnek, aki mint az ügyvezetői Törzs pénztárosa a rábízott felelősségteljes munkáját nagy odaadással és pontossággal végezte 1975—1978 év közepéig, majd ettől az időtől fogva ugyanezt a munkát folytatta, mint a MKCsBK „Bajtársi Levél Szerkesztő Bizottságának egyik tagja és a Kiadóhivatal pénztárosa.

Híven, Becsülettel, Vitézül.

A Magyar Vitézi Rend Főkapitánya

a Vitézi Szék egyhangú előterjesztésére 1978. december 9-én tartott teljes ülésén

Dr. vitéz Körössy Zoltán szkv. m. kir. Csendőrszázados az Észak-amerikai Egyesült Államok területére kinevezett Vitézi Székkapitányt az Északamerikai Egyesült Államok területére kinevezett Vitézi Székkapitányt az Északamerika-i földrészre szóló illetékességgel

Törzskapitánnyá kinevezte.

(Dr.v.K.Z. 1979.I.3.)

Sydney (N.S.W. Ausztrália) A MHBK helyi főcsoportja 1979. II. 4-én tartott közgyűlésén Dr. vitéz Jani István cső. szdst, mint főcsoportvezetőt tisztségének további vitelére és ellátására újra megválasztotta. (Dr.v.J.I. 1979. II.14.)

Dr. Andróczi Ferenc, cső. őrmester, jogász, cserkésztsiszt a West Virginia-i (USA) Wesley Kollegium tanára és könyvtárosa, Buckhannon-i bajtársunkat újabb megtiszteltetés érte. Ezúttal, mint elismert méhészt látogatta meg 1978. októberében a helybeli „The Record Delta” c. újság

riportere. Ez abból az alkalomból történt, hogy az egyetem mezőgazdasági karának védnöksége alatt megindított „Kiváló Gazda 1978-ban” pályázatra öt jelölték a méhészetben elért eredményeiért.

Dr. Andróczi őrm-t nem kell itt nekünk bemutatni, hiszen v. Kövendy Károly szds. „A M.Kir. Csendőrség 1881—1945” c. könyvében megírta szinte egyedülálló karrierjét, mely a villányi őrsön kezdődött 1938-ban és a Buckhannon-i egyetemre vezetett. Itt most is tanít, könyvtárosi szakon, mint associate professzor és 1976 óta szakkönyvtáros. 4-5 évvel ezelőtt a magyar és orosz nyelveket is tanította. A magyarok azonban nem nagyon jelentkeztek, pedig a magyar nyelv és irodalom is rendes tárgy és bármelyik egyetem beszámítja a diákoknak. A magyarok nem ragadták meg a kedvező alkalmat, mert egyetlen egy magyar jelentkező sem akadt, pedig a Katolikus Magyarok Vasárnapja és a többi magyar újság is hirdette. 8 angol anyanyelvű fiú és leány tanulta csak. De bezzeg az oroszok 21-en is voltak és könyörögnek bajtársunknak, hogy a télen is tartson tanfolyamot. De hát „én Andróczi Ferenc, volt m.kir. csendőr őrmester terjeszem az orosz kultúrát? Így hát inkább csak a könyvtárban dolgozom, mint szakkönyvtáros, ha az időből futja...” írja bajtársunk.

Mikor Buffaloból (N.Y., USA), ahol 1968-ban cserkész vezetőtsízt volt megérkezett West Virginiába, az otthonihoz hasonló dombos vidék, bokrok, virágok, vadgesztenyefák és gyümölcsösök nem engedték továbbmenni. Ma már 64 éves, nőtlen és egy kis Magyarországot varázsolt maga köré. Van tanári hivatása, szép otthona, gyümölcsfái, szőleje és méhészete. A 150 kaptár méhe 20 helyen, a környékbeli falvakban van elhelyezve, 8—10-esével, aszerint, hogy milyen nagy a méh-legelő. Ott nincsenek 200-300 holdas virágzó lóhere táblák mint Kanadában. Így ott a legtöbb méz a sötét, de sokkal finomabb, mint a tisztafehér lóhere, akác vagy hársfaméz. Eladási ára is 2-3 centtel magasabb. Egy floridai kereskedő annyira megszerette, hogy 1978-ban is visszajött, mert neki igazi méz kell és 1.25 dollárt adott fontjáért. Az elárusítással van egy kis nehézség, mert a nagy élelmiszerüzleteknek szerződésük van a nagy elosztókkal és így az ő mézét nem árúsítják. A kis üzletek azonban átveszik és 150-200 fontot is adnak el évente, bár ez kevés, ha az évi termés 4-5 tonna.

Van ezenkívül még 2-3 műutak melletti elárusítója, akik 4-500 fontot is adnak el évente. Végül vannak nyugdíjasok, akik büszkék, ha 25-30 fontot eladva „jó üzletet” csinálnak. A megmaradottból csinál évenként 100 gallon finom bort (méh-sör) a többit meg visszaeteti a méhekkel. A méh-sört — a görög mitológia szerint: nektár, ez volt az Olympuson az istenek itala — szintén árúsítja. A méhészetet a tanítás mellett végzi és ez lefoglalja egész szabadidejét. Így történt azután, hogy május 10-én is, az egyetem záróünnepélyéről kellett mennie, mert jöttek a telefonhívások, hogy rajzanak a méhek. Ilyenkor persze rohannia kell egyik faluból a másikba, hogy befogja a rajokat.

Évi szabadságát augusztusban méheivel tölti, ami másnak erős, nehéz testi munka lenne. Korán reggel megy ki a méhesbe elszedni a méhek-től az „évi laktórt”, s cipelgeti a 40-50 kg-os kaptárokat 100-150 méterre

FERENCE ANDROZI shows off one of his treasured beehives. Someone tipped over a couple of his hives last week, but Androzi says people should not hate bees "because they do so much for us." (Photo by Dolores Capitan).

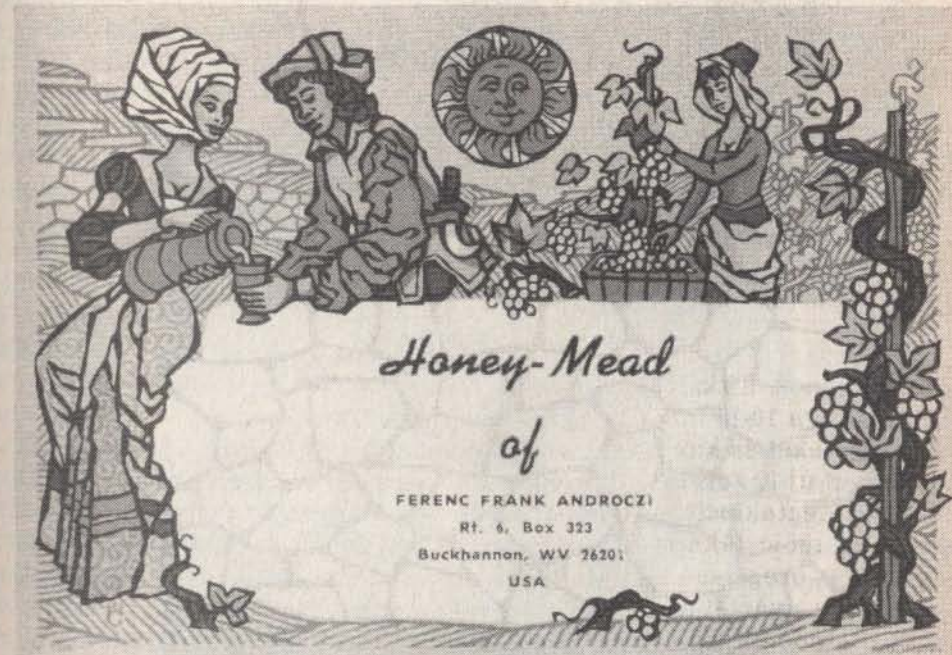
Andróczy Ferenc méheivel.

a teherautóhoz. Ritkán lehet ugyanis a hegyekben olyan alkalmas helyet találni, ahova 10-15 méterre be lehet hajtani. Innen haza, otthon lefedelezi a kereteket és kipergeti „az aranyedüt”. 1978-ban régi, kézi pergetője helyett új 12 keretes villanymotoros pergetőt vásárolt, mely sok időt és erőt is megtakarít „fiatal, hatvankodó” bajtársunknak. A nyáron kell még a gyümölcsfákat is permetezni, hetenkint, amit megint csak egy „megedzett öreg zsandár” tud csak pusztán „passzióból” elvégezni. Így azután kora nyártól finom érett cseresznye, meggy, kajszibarack, őszibarack, mindenfajta alma, körte, szilva, szőlő stb. érik.

A méz nemcsak egészséges, de gyógyszer is. Emellett van bajtársunknak egy másik „orvossága” is, melyet barackból készít és olyan íze van, mint az édes napsugárnak, mint a szabadságnak, melyet újra megtalált West Virginiában — írja a riporter. Szomszédai szeretik és megbecsülik. De bármennyire is befogadták az „állig begombolkozó” angolok mégis csak hazavágyik. Ezért 25 év után, 1976 októberében hazalátogatott. Úgy látta, hogy „az egész ország, Budapestet is beleértve, úgy néz ki, mint egy elhanyagolt uradalmi major lógó orrú, reménytelenül cselédséggel. A mi korosztályunk lassan kihalt és az új generáció úgy néz ránk, mint mi valamikor az ország ellenségeire, tehát otthon is már idegenek vagyunk. Ezért gondoltam, hogy át kellene költözni Burgenlandba, a magyar ha-

tár közelébe, egy kihalt magyar községbe és ott egy nyugdíjas csendőr telepet létesíteni, hol ki-ki a maga óhaja szerint elkeresztelkedve, szőlőt, gyümölcsöt meg krumplit termelne, méhészettel, vagy baromfitenyésztéssel, disznóhizlalással foglalkozva élné éveit. Úgy olvastam, hogy Récényben (Sopron vm.) és a szomszéd faluban már csak 9 öreg magyar él, hol 1949-ben több mint 300 ember lakott és 59 gyerek járt a ma üresen álló iskolába. Récény-ben pedig csak két öregasszony maradt, az egyik 75 a másik 80 éves. Azt hiszem ott kedvező árakkal lehetne telkeket venni és berendezkedni. Mert hiába, mi volt csendőrök csak egymás között érezzük igazán jól és otthon magunkat...”

Levelét azzal zárja, hogy „...ha erre jár bajtárs, el ne kerüljétek hazamat. Kóstoljátok meg a boromat és pihenjétek ki magatokat itt a még tiszta levegőjű és szép hegyes West-Virginiában. Kellemes és békés ünnepeket kívánok az összes bajtársaknak és hozzátartozóiknak, családjaiknak szeretettel...” (Dr.A.F. 1978.XII.1.)

Üvegcimke a sajátkészítésű méh-sörös palackokon.

Kitüntetett illetve elismerést nyert bajtársainknak őszinte szerencsekívánatainkat küldjük és szívből gratulálunk.

Eljegyzés, gratuláció

Fölker Jenő kémiaszakos egyetemi tanár Washington-i (D.C., USA.) lakos és Almay Katalin, Almay Lajos hmtk. alezredes és felesége Jeney

Ilna Washington-i lakosok leánya 1978. decemberében eljegyzést kötöttek. (F.J. 1978.XII.20.)

Vitéz belényesi Heppes Aladár rep. alezredes, Ridgefield-i (Conn., USA.) lakos hadnagyi avatásának 50. születésének 75. évfordulóját ünnepelte 1978-ban barátai és bajtársai körében. Mint hivatásos tiszt és lelkes vadászpilóta 1941-ben mint a nyíregyházi vadászosztály pk-a személyesen vitte fiait az orosz fronton légi győzelmekre. 1943-ban, mint a körülzárt Ilovskoje pk-a 600 főnyi földi repülő személyzetével a kitörésben, a földi harcokban több száz sebesültet mentettek ki és biztosították azok visszavonulását. A vadászpilóták közmegebecsülésben és közszeretben álló parancsnokát, Alezredes Urat, az „Öreg Pumát”, Ali Bátyánkat Isten éltesse továbbra is erővel és egészséggel. (KMV. 1978.XII.3.)

Mindannyiuknak szeretettel gratulálunk és kívánunk sok szerencsét, erőt és egészséget!

Látogatások

Dr. vitéz Ujlaky László alez. és látogatója

Dr. vitéz Ujlaky László alez-t lakohelyén Colorado Springs-ben (Col. USA) 1978. szeptemberében meglátogatta vitéz Kövendy Károly szds. MKCsBK múzeumőr bs-unk. A meghitt találkozó alkalmat adott sok régi szolgálati és új emigrációs élmények felújítására. Alezredes Úr jókívánásait és szívélyes bajtársi üdvözetét küldi. (v.K.K. 1979.IX.)

Kiss Lajos őrm., az adelaidei (S.A., Ausztrália) csoportunkhoz tartozó bajtársunk 1977 év nyarán, 33 év után szabadságon volt Magyarországon és 14 napi engedélyt nyerve átment Csehszlovákiához tartozó szülőfalujába Felsőtur (Hont vm.) községbe, hogy két katonaviselt bátyja sírját, 57 éves öccsét, sógornőjét özv. Kiss Jánosnét, annak 27 éves fiát meglátogassa.

Idősebb bátyja Kiss István utász a tokaji 7. utászlj-nál szolgált, 1942-ben a Don kanyarban négy ujja lefagyott. A háború után szülőfalujukból bányába vitték, hol mint robbantómester dolgozott. Az ott szerzett betegségben halt meg Felsőturon 1975. VII. 29-én 66 éves korában. Másik bátyja Kiss János csendőr az I. cső. ker. budapesti gyalogőrsén szolgált és a budai harcokban orosz fogságba esett. Utána ugyancsak bányába vitték, honnan négy év múlva került haza és az ott szerzett betegségből már nem tudott felépülni és 1975. V. 19-én 62 éves korában meghalt.

Ottlétekor még mindig nagy szenzációként mesélte el a falu népe az otthonmaradt csendőregyenruha és az orosz tiszt esetét, ami a Felvidéken egy kis faluban történt. Az egyik házikónak volt négy egészséges fiú lakója (szüleik már előbb elhaláloztak), árvák voltak. 1939-ben már mind katonaviselt ember volt és így az egyik a honvédséghez, kettő a csendőrséghez a negyedik pedig Németországba került. Így a házikó ajtaját bezárták a bennlévő dolgaikkal együtt és a szomszédjukban lakó nagynénjüknek a felügyeletére bízták. Az egyik csendőrnek volt otthon egy öltöny saját csendőr ruhája és egy tollas tábori sapkája. Az orosz megszálláskor az ún. felszabadítók a falubeli csavargókkal karöltve siettek a lezárt és elhagyott lakásokat föltörni és kirabolni. Így történt ezzel a házikóval is. Egy magasabb rangú orosz tiszt jelenlétében betörték az ajtót, annak reményében, hogy mit is fognak ottan találni, de a magándolgokon kívül nem volt ott semmi. A csavargók vittek is, ki amit tudott. Az orosz tisztnek az ott talált csendőr egyenruha tetszett meg, amit rögtön magára is öltött, feltette a tollas tábori sapkát. Utána felugrott lovára és mint egy indián elvágta a falun keresztül a csendőr egyenruhában. A házikó a falunak a hátsó felében volt, így a falut hátulról megkerülve kellett neki a házhoz visszatérnie. Ezen idő alatt egy másik orosz járőr érkezett a házhoz és azok azt gondolták, hogy a ház valamelyik csendőr lakója vágta haza és a járőr egy sorozat géppuska tüzzel lekasabolta az orosz tisztet a m.kir. csendőri egyenruhában.

Ottartózkodása alatt meglátogatta egykori szomszédjukat a 90 éves Cselkó József volt m.kir. lovas csendőrőrmestert Ipolyságon, aki ezidő szerint a legöregebb volt csendőr, akiről tudunk.

Cselkó Józsi Bácsi 1888. III. 30-án született Felsőturon szegény munkás családból. Az elemi iskola elvégzése után mint földmunkás dolgozott, mígnem 21 éves korában az 5. közös huszárezredbe vonult be Komáromba, honnan 2 és fél évi szolgálat után csendőr szolgálatra jelentkezett, mint tizedes. Három hét leforgása alatt Budapestre került, a 3. sz. csendőrkerületi tanalosztályhoz, melynek elvégzése után a szolnoki szárny tiszavárkonyi őrsre osztották be. Szolgált Kunhegyesen, Körösmezőn, majd mint tábori csendőr az 56. hadosztályban. Később a 101. dandárság-

nál útvonalellenőrzést látott el, hol pk-a volt Hazai Elemér cső. fhdgy, az akkori H.M. Hazai Samu tbk. unokaöccse. Volt öpk. Romániában, mert akkor ottan is magyar csendőrörsök voltak felállítva. 1919-ben leszerelt, hazament szülőfalujába és megnősült. 1924. III. 24-én kivándorolt Kanadába, Albertába, hol 3 évig gazdaságban, egy évig vasútnál, 9 évig pedig Drumheller város környékén, a Red River völgyében lévő Stur és Rozdel szénbányákban dolgozott. 1937-ben vándorolt vissza. Saját szavai szerint „nagyon sokáig tartana leírni tüzetesen sorsomat, de arra már nem vagyok képes, mert az már nekem fárasztó és a kezeim is reszketnek, látásom is homályos. Végezetül a hosszú kinlódás után nem maradt semmim se, mert minden a közé.”

Cselkó Józsi Bácsi 1978. III. 30-án tartotta 90. születésnapját Ipoly-ságon két leánya és ismerősei körében és üdvözli a szabad nyugaton élő összes bajtársakat. (K.L. 1978. XI.8.)

Isten kegyelméből szép kort megért idős Bajtársunknak mi is kívánunk továbbra is jó erőt és egészséget. Adjon Neki a Mindenható még további esztendőket örömben és boldogságban Szerettei körében! Az ország határain kívül élő bajtársak nevében: a Szerk. Bg.

Betegségek, felgyógyulások

Dávid József tb. cső. törm., Sao Paulo-i (Brazília, Délamerika) lakos, mint műasztalos dolgozott, mikor is a túlfeszített munkából kifolyólag hátgerincével lett baja. Hónapokon keresztül kezelte magát, mikor is orvosi tanácsra más foglalkozás után nézett. Talpra esett, élelmes bs-unknak kapóra jött egy újságos bolt, melyet megvásárolt 1976-ban. Azóta ott ül hajnaltól a késő délutáni órákig és árulja az újságokat és képeslapokat, hogy magát és feleségét eltarthassa. (M.L. 1978. XI. 23.)

vitéz Csontos András örm. Sao Paulo-i lakos, műasztalos, hónapokkal ezelőtt operáción esett át, melynek nyomai még ma is megmutatkoznak. Megértő, igen jó bajtárs, s mindig kész volt segíteni, ahol csak kellett. (M.L. 1978. XI. 23.)

Takács Árpád örm., New York-i (N.Y., USA) csoportunk vezetője 1978. V. 21. óta betegszabadságon van ideggyulladással, mely a kéz és láb-idegeket támadja meg. Mielőtt fölismerték, ezzel a betegséggel egy évig dolgozott. December 3-ával nyugállományba került. Vállalati és állami nyugdíjat fog kapni. New York-i lakását továbbra is fenntartja, de inkább Damascusban (Pa.) lakik. Jelenleg gyógyszereket szed és miként írja „... birkózom keményen a betegséggel, nem adom meg magamat és hiszek a magyarok nagy Istenében, hogy megsegít...” (T.Á. 1978. XI.12.)

Özv. Aparváry Mártonnét (Calgary, Alberta.) montreáli tartózkodása során (Que.) szív működési rendellenességgel 1978. XII. 11-én este kórházba szállították, ahol különleges orvosi kezelés és ápolás alatt állott. Orvosai szív működés szabályzó (ütemező) beiktatását javasolták. Az operáció megtörtént, sikeresen, s a Karácsonyt már gyermekeinél töltötte. (A.L.)

Bánfai József lovas cső., a grázi Magyar Csendőr Bajtársi Asztaltársaság egyik alapítótagjának 1978. V. 16-iki szemoperációja után szemei egy ideig kötés alatt voltak, mely után általános kivizsgálás következett. Ennek eredményeképpen tudomására adták, hogy vércukra igen magas és így még 5 hétig szigorú diétán a kórházban kellett maradnia. A szemoperáció maga nem sok eredményt hozott, mert a könnyezés nem szűnt meg. A diétát otthon is tartja és minden étkezésnél számolja a szénhidrát egységeket. (B.J. 1978. XI.28.)

Németh Miklós főtörm., Stainz-i lakos (Stmk., Ausztria) egészségi állapota az utóbbi időben nem a legjobb. 1975-ben veseoperáción esett át, mely után az operálás helyén fájdalmai voltak. 1978. szeptemberében orvos a Graz-i tatományi kórházba utalta, hol megállapították, hogy az operálás helyén daganat van, mely azonban ártalmatlan. A kórházból X. 30-án hazabocsátották, s nem érez semmiféle fájdalmat. November végére berendelték ellenőrző vizsgálatra. (N.M. 1978. XI. 17.)

vitéz Kövendy Károly szds., Múzeumőr bs-unk (Etobicoke, Ont.) egészségi állapota nem javult. Vérnyomása a normálnál sokkal magasabb a 15 éves túlterheltség miatt. Még ma is este 11-ig gépel. Orvosa ellene van a közügyekkel való további foglalkozásnak és gyógyszereket írt elő. Így tehát orvosi rendeletre a levelezést be kell szüntetnie. Kéri bajtársait, hogy Vezető bajtársunknak, vagy pedig a Bajtársi Levélnek írjanak Calgaryba. Továbbra is változatlanul őrzi szívében összes igaz bajtársa nevét és emlékét, de nem képes levelezni. A karácsonyi kártyákat pedig megváltásként küldjék a Segélyalapra, Calgaryba. (v.K.K. 1979. I.10.)

Dr. Papp Zoltán szds. (Utrecht-i, Hollandia) bajtársunk már több, mint egy éve betegszabadságon van, mert novemberben megint operálták. Igen nagy — 7 óráig tartó — operáció után még hosszú ideig kritikus volt az állapota, de egy mellékvese-hormon készítmény adagolása után jobban lett. Most már kijárogat sétálgatni, ha az ottani abnormálisan rossz idő megengedi. Még azonban nagyon gyenge és sokszor elviselhetetlen fájdalmai vannak. A W. féle ügye hollandi hivatalos részről rehabilitációval végződött. Az amszterdami főügyész nyilatkozatát azonban a hollandiai lapok csak a 6-8 oldalukon hozták, eldugott helyen, míg W. szennyiratát a hozzáfűzött gyalázkodás és hazugságokat az első, vagy második oldalon. Volt azonban egy újságíró (a Volkskrant nevű katolikus laptól) aki az ügy kipattanása után felkereste W-t Bécsben és igen kellemetlen kérdéseket tett fel neki. Súlyos ellentmondásokba keverte ügyannyira, hogy W. végül is kénytelen volt kijelenteni, hogy ezzel az ügygel igen nagy bakot lött. Ezt azután le is hozta az újságja. Bántódása ilyenformán nem történt, de ez a csúnya meghurcolás nagy lelki sebet ütött rajta, annál is inkább, mert közvetlen baráti és ismeretségi köréből néhányan azonnal megtagadták az ügy kipattanása után. Az ottani magyarság 90 %-a azonban igen szépen kiállott mellette és igen sokat segített. Gyermekei jövőjét az ügy hála Istennek nem érintette. (1979.II.21.)

Deme Lajos szds. (Hamilton, Ont., Kanada) bajtársunk 1978. XII. 3-án szívrohamot kapott, mellyel 10 napig kórházban volt. Jelenleg is betegszabadságon van. Valószínűleg ez év szept. 1-vel nyugdíjazásra kerül. (S.M. 1979.II.14.)

vitéz Király Gyuláné (Sao Paulo, Brazília) örökös tb. vezető bs-unk felesége 1978. XII. 24-én nagyon rosszul lett, belső szervei bénultak meg egy időre. Órákig tartott, míg a szükséges gyógyszereket és a betegsérturte ennivalókat beszerezték. Másnap már kezdett élnékülni és nyerte vissza erejét. Azóta állandó felügyelet és a család gondos ápolása veszi körül, s mindent megtesznek, hogy a korábbi betegség során elvesztett súlyát mielőbb visszanyerje. (v.K.Gy. 1979.I.14.)

Péter János törm. (Lethbridge, Alberta, Kanada) bs-unknak az 1979 nem jól kezdődött. Az év elején ugyanis vesevérzéssel kellett kórházba szállítani, honnan csak megfelelő gondos kezelés és ápolás után térhetett vissza otthonába. Jelenleg már egészsége türhető, de járása nehézkes, hasonlít azokéhoz, akik most tanulnak járni. A gyógyulás útján van. (P.J. 1979.III.8.)

Jobbulást, erőt és egészséget, valamint teljes felgyógyulást kívánunk szeretettel kedves Mindnyájuknak.

HALOTTAINK

Enyedy László
1902 — 1979

Enyedy László szkv. m. kir. csendőrfőtörzsörmester, a debreceni volt VI. kerület nyomozó alosztály állományában, a MKCsBK 25 éves Emlékérem és a Központi Vezető-i Dicsérő Okirat tulajdonosa, hamiltoni (Ont. Kanada) csoportunk és a MKCsBK Vezetőség tevékeny tagja, pénztáro-

sa, elnökhelyettese, majd volt Ügyvezetője, a Szent László Társaság és Rend lovagja, a kálvin Magyar Református Egyházközség volt presbytere és jegyzője, utóbb tanácsadója, öregcserkész, a helybeli Szt. József kórházban 10 napi szenvedés után 1979. I. 12-én, 77 éves korában elhunyt.

Tiszakerecsényben (Bereg vm.) született 1902. III. 1-én. A debreceni VI. cső. ker. 1922. V. 1-vel vette fel, mint próbacsendőrt, s ott szolgált a háború végéig, utoljára központi beosztásban. Ausztriában került orosz fogságba, honnan 1949. V. 1-ével jött haza, mikor is értesült, hogy köröző levelet adtak ki ellene. Néhány napi bújkálás után Debrecenben élő családjára visszahagyásával szökve elhagyta Magyarországot. Münchenben azonnal jelentkezett a Magyar Irodánál és tevékeny részt vett a cserkész és magyar szabadság mozgalmakban és belépett a MKCsBK ottani csoportjába. Innen Kanadába vándorolt ki. 1952-ben érkezett Hamiltonba, hol bekapcsolódott és tevékeny részt vett a magyar egyesületi életben. Általános bizalom folytán tagja lett annak a koordináló testületnek, mely a helybeli három keresztény magyar egyházközség és az összmagyarság közös, kulturális magyarságszolgálatát irányította. Eredményes közösségi munkáját mind az MKCsBK, mind a hamiltoni magyar társadalom vezetősége részéről állandó és egyetemes elismerés kísérte.

Alig három éve látási zavarai súlyosbodtak, látókéességét 80 %-ban elvesztette, melyet egy a szemidegeket tápláló ér elpattanása (ikertestvére az agyvérzésnek) okozott. Ennek következtében mindkét szemének vérrel való elborítása állott elő. Súlyos betegsége miatt, mely testileg és lelkiileg is egyaránt megviselte, 1977. márciusában a közösségi életből visszavonult. 1978-ban elvesztette otthon élő egyetlen, szeretett leányát, ami állapotát még jobban súlyosbította, honnan javulás már többé nem következett be.

Halálhíre városszerte általános részvétet váltott ki. 1978. I. 15-én este, a virrasztáson, a temetkezési intézetben 14 bajtársa jelent meg és búcsúzott tőle. Temetése I. 16-án ment végbe Hamilton magyarságának osztatlan együttérzése mellett. Hamiltoni 12 bajtársa, számos tisztelője és barátja mellett ott volt a wellandi és delhii csoportunk 3-3 fős küldöttsége. A Kálvin Magyar Református Egyház templomában Nt. Dr. Baksa Csaba ref. lelkipásztor magas színvonalú megható beszédben ismertette bajtársunk érdemeit, valamint úgy csendőri, mint egyházi és magyar társadalmi vonalon teljesített értékes szolgálatait. A koporsóját borító Csendőrzászló az emigrációban élő minden csendőr, a volt Testület és az örök Magyarország fájdalmas és szeretetteljes búcsúját jelképezte. Ravatalát tisztelői virágokkal vették körül. Ott voltak a wellandi, delhii és hamiltoni csoportjaink piros, fehér virágokból álló élő zölddel és a nemzeti szalaggal díszített koszorúi. A Csendőrzászlóval borított koporsóját utolsó útjára felváltva vitte két csendőr (Gérus István, Kerekes Albert, Várkonyi Ferenc bs-ak és a csoportvezető), két presbyter és két cserkész és helyezték örök nyugalomra. A temetést követően, a Ref. Egyházközség nagytermében Gérus István bs-unk tartott gyászbeszédet és méltatta csendőrközösségi életét és munkáját.

A MKCsBK minden tagja megrendült és szomorú szívvel búcsúzik

Enyedy László főtörm-től. Attól a bajtárstól, aki évtizedeken át mint közösségünk vezetőségének mindvégig helytálló áldozatos tagja, majd mint a MKCsBK hűséges ügyvezetője példaadó szorgalmas munkával önzetlenül vezette központi ügyeinket. Mindezek mellett társadalmi vonalon is vállalta a megbízást és ellátta a munkát a hamiltoni összmagyarság érdekeit mindvégig szem előtt tartva.

Gyászolják Magyarországon özvegye, veje, két unokája, Hamiltonban élő rokonsága, barátai, tisztelői és a MKCsBK megrendült és szomorú bajtársai világszerte. Emléke lelkünkben továbbra is élni fog. Isten adjon Neki örök nyugalmat. (S.M. 1979.I.18.)

Enyedy László főtörm. temetése Hamiltonban. Koporsóját a hamiltoni csoport zászlója takarja.

vitész verebélyi Marssó Lőrinc szkv. m. kir. csendőrezredes, a Kormányzói Dicsérő Elismerés, az I. osztályú Ezüst Vitéségi Érem és több más hadi és békekitüntetés tulajdonosa, a volt ungvári csendőrtanzászlóalj parancsnoka, a clevelandi (Ohio, USA) Magyar Csendőrök Családi Közössége egyik alapítója, szervezője és vezetője, az Egyesületi Értesítő több, mint 10 éven át szerkesztője és kiadója, a Bajtársi Levél helyi tudósítója Clevelandban, lakásán 83 éves korában 1978. X. 7-én szívbajban meghalt.

1976-ban súlyos szívrohammal kórházba vitték, de életereje legyőzte szívbaját és felépült. 1978 nyarán rövid ideig ismét kórházban volt, de hazaengedték, hol leánya és rokonai ápolták, míg október 7-én hajnalban saját ágyában csendesen elaludt és nem tért többé magához.

Heves megyei birtokos családból származott, hol őseinek élete összeforrt a csendőrséggel. A család 14 csendőrtisztet adott a Testületnek, mely példátlanul áll. Nagypja Lőrinc és annak testvére György Heves illetve Nógrád megyei csendőrbiztosok 1882-ben elvégezték a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyamát és hadapródként folytatták a közbiztonsági szolgálatot. Bátyja Pál, ny.á. csendőralezredes otthon maradt és mindvégig nehéz testi munkával tartotta fenn magát és halt meg bõrig lesóványodva szívbajban, 1976-ban, 87 éves korában. Clevelandban temették el. Búcsúztatták Dr. Balló István örgy., Dr. Molnár Zsiga, valamint a Csendőr Családi közösség nevében Molnár István szds. elnök. A clevelandi magyarság osztatlan részvéte kísérte utolsó útjára. gyászol-

ják fia, vitész Marssó Barna cső.hdgy., unokája Becskeházy Péter, leánya Marssó Ágnes Presniakowné, rokonai, számos jóbarátja, bajtársa Magyarországon és annak határain kívül. (Dr.R.B. 1978.XI.19.)

Vincze Sándor
1913 — 1978

Vincze Sándor szkv. m. kir. csendőrszázados, a székelykeresztúri volt csendőrszárny parancsnoka, 29 év óta Adelaide-i lakos, a Szt. László Rend és Társaság lovagja, az MHBK és a MKCsBK Jubileumi Emlékérmeinek, az Európai Frontharcos Keresztnek tulajdonosa, az MHBK-nak 5 éven át főcsoportvezetője tüdőrákban, hosszú szenvedés után egyik budapesti kórházban 1978. szeptemberében 65 éves korában elhunyt.

Szülőföldjét, Délerdélyt kis diák korában hagyta el, majd a jogi tanfolyam elvégzése után a B.M.-ben dolgozott rövid ideig. 1940-ben lépett be a csendőrségbe. 1944 Karácsony estéjén, az oroszok Budára való betörésekor megsebesült, fogságba esett, majd 1948-ban jutott ki külföldre és az ausztráliai (Adelaide S.A.) városban telepedett le. Itt a magyar egyházi és világi közösség fáradthatatlan, lelkes tagjaként dolgozott, az MKCsBK helyi csoportjának egyik megalapítója, mindvégig lelkes tagja és erős oszlopa volt. Elöl járt az egyházi munkában, ünnepélyek rendezésében, a magyar betű terjesztésében, magyar iskola létesítésében.

Az 1976-os 3. Ausztráliai Találkozó főrendezője volt. 1974 első felében rákos tüdejét kioperálták és a műtét egyidőre megállította a romlást. 1977-ben a gyilkos kór már a központi idegrendszer is megtámadta és az orvosi segítség már csak a betegség előrehaladását tudta lelassítani. 1978 júniusában szerettei meglátogatására Budapestre utazott, hogy még egyszer érezhesse a régi családi otthon melegét. Állapota azonban hirtelen leromlott, s a hírek szerint augusztus 22-én önkívületbe esett és szeptember 1. és 5-e között véget vetett szenvedéseinek. Hamvai magyar földön, a Duna és Tisza hullámaira visszahullva nyugszanak. Az Adelaide-i Ref. Ev. Gyülekezetben Utczás Mihály szds., csoportvezető búcsúztatta, 1978. IX. 24-én. (U.M. 1978. IX. 20.)

Balassa Benedek
1917 — 1979

Balassa Benedek szkv. m.kir. csendőrőrmester, a Tüzkereszt I. fokozatának a kardokkal és koszorúval, egy sebesülési sávval, több emlék-érem és Díszoklevél tulajdonosa, a budapesti volt I. cső. ker. állományában, a MKCsBK torontói (Ont. Kanada) csoportjának tevékeny, odaadó tagja, a Szent László Társaság és Rend lovagja súlyos tüdő, máj és gyomrán is elhatalmasodó rákbetegségben a torontói Central Hospitalban 1979. I. 5-én 62 éves korában meghalt.

Hevesen (Heves vm.) született 1917.II. 4-én, hol apja uradalmi vadőr volt. Öccse az orosz fronton esett el. Mint fiatal hajtó többször vett részt körvadászaton és korán tanulta meg a vadászat fortélyait. 1937. októberében önként vonult be 26. hv. zlj-hoz, hol hamarosan örvezető lett. 1941-ben a gyorsadtesttel elvonult az orosz frontra. Innen tizedesként szerelt le és kérte felvételét a csendőrséghez. A jt. iskolát Ungváron végezte kiválóan, hol a katonai gyakorlatok után a megbeszéléseken többször szólott harcéri tapasztalatairól. Ugyancsak elvégezte a partizánelhárító rohamtanfolyamot és résztvett a Róna Havas környékén tartott átkutatásokban. 1944 késő nyarán tért vissza anyaörsére. November 1-én őrmester lett. Az összeomlás őt is nyugatra szorította. Dolgozott Belgiumban mint szénbányász, a Dominican Köztársaságban — Trujillo elnök meghívására — a Király féle géppisztoly gyárban, mint belövő és fegyvermester. A forró égőv alól Kanadába telepedett át, hol végül hegyesztő lett a General Electric vállalat nagy műhelyében, Torontóban. Óriási akarateréjére jellemző, Karácsony előtti pénteken még dolgozott.

Családtalan, egyedülálló személy volt. Torontóban találkozott hajdani pk-ával v. Kövendy szds-sal, tagja lett a MKCsBK csoportnak, a csendőr, később Nimród vadásztársaságnak és vele vadásztak együtt két évtizedig északon, a kék tavak, a fenyőerdők sűrűjében, a nemes Nagy és Rösler farmokon. Belealakult a torontói magyar társadalmi életbe is, melynek hamarosan közismert és közszeretettben álló tagja lett. A csoport ünnepségeire csendőrőrmesteri egyenruhát csináltatott és ettől kezdve a zászlók mellett senki se tudott olyan „Puskával tisztelegj”-et csinálni, mint ő.

Hűséges, áldozatos bajtárs volt, aki mindenütt segített és dolgozott. 1963-ban az MKCsBK akkori vezetője v. Király ezds. úr Dícsérő Okirattal tüntette ki. Csoportja — és a közösség is — személyében egyik legértékesebb és pótolhatatlan tagját veszítette el.

Búcsúztatása I. 8-án ment végbe nagy részvét mellett, melyen csendőr és honvéd bajtársai, jó barátai szinte teljes számban megjelentek. Ravatala a MKCsBK és a MHBK koszorúitól eltekintve is szebbnél szebb kosarakkal és virágokkal volt körülveve. A temetési szertartást Ft. Máté József, S.J., atya végezte, mely alatt v. Hamvas József, hmtk. szds., tb. cső. orgonált. Volt előljáró pk-ai búcsúztatták. A határvadászok és hegyi vadászok részéről Varga Géza szds., az ungvári cső. tan-zlj-tól v. Kövendy Károly szds., majd csoportvezetője Dr. Szalontai Sándor g.fhdgy. bajtársak. Díszgyenruhájába öltöztetett holttestét I. 9-én elhamvasztották. Hamvait Magyarországra küldik, hol szülőfalujában, szülei sírjába helyezik el. Gyászolják az Óhazában lévő két nőtestvére, Boronyi Tamás keresztfia, Boronyi Tibor és felesége Mária keresztkomái (Mississauga, Ont.), vadász és halászbárátja Fábíán Gábor, az öt utolsó estéig ápoló Mrs. Jehn Aranka, valamint barátai és bajtársai. Nemes emlékét örökké megőrizzük. (v.K.K.1979.I.10., v.B.B.I.11.)

Szombati József
1920 — 1978

Szombati József szkv. m.kir. csendőr, a Magyar Bronz Vitézségi Érem tulajdonosa, a kassai VIII. cső. ker., az ungvári tanzlj. állományában a River side-i kórházban, Lincoln Parkban (Mich., USA) 1978. VI. 14-án 58 éves korában meghalt. Gyászolják felesége és bajtársai. (R.A. 1979. II. 1.)

Dr. Petheő Ferenc szkv. m.kir. csendőrszázados, a volt esztergomi csendőrszárny parancsnoka Magyarországon, szívrohamban, 1978. VI. 21-én 65 éves korában meghalt. Háromszor kapott szívinfraktust. Megpróbáltatott élete megviselte szívét. A negyedik rohamot már nem bírta

ki. Nővére meglátogatására ment, s hazafelé jövet az autóbuszban meghalt. Gyászolják özvegye, szül. Petróczy Kornélia, rokonai és bajtársai. (ö.zv. P.F.-né 1978.XII.12.)

Tóth Gyula szkv. m.kir. csendőrfőtörzsőrmester, a Szent László Rend és Társaság lovagja, a santiagói (Csíle, Délamerika) Restaurant Hungaro tulajdonosa, közkedvelt Gyula Bácsi-ja Santiagoban, 1978. IX. 5-én hosszú szenvedés után 77 éves korában elhunyt. 1944 őszén, Miskolc környékén a partizánok elleni harcban tüntette ki magát. Kivándorlása után Santiagoban telepedett le, hol magyar vendéglőjében rendezték a magyar ünnepeket. Unokaöccse felesége szerint szívbaj, idegletörés és tüdőgyulladás volt halálának közvetlen oka. Halála súlyos vesztesége a magyar közösségnek. Temetésén résztvett a helybeli magyar kolónia minden tagja. (T.J.-né Toronto, Ont. v.K.K. útján 1978.X.5.)

Balázs István szkv. m.kir. csendőrőrmester, aki a kiszombori (Csánád vm.) őrsön, a makói szárny állományában teljesített szolgálatot, 1941-ben májusban Nagyváradon az iskolánál a kiképző keret tagja volt 1945-ben Tatabányánál hősi halált halt. (T.A. 1978.XI.12.)

Szöke Sándor szkv. m.kir. csendőr lovas főtörzsőrmester 1973-ban Jászárókszálláson (Szolnok vm.) meghalt. (T.A.1978.XI.12.)

Szabó Kálmán szkv. m.kir. csendőr, a székesfehérvári II. ker. állományában, utolsó időkben a Csendőr Testőr századnál, nős, 5 gyermek atyja, mintagazda, községi tanácsos Kleindorf-ban (Karinthia, Ausztria) 63 éves korában 1978. XI. 29-én bélrákban meghalt. Gután (Komárom vm., Csallóköz) született. 1944 decemberében jött ki Magyarországról, gyalogmenetben, Karinthiáig, ahol végleg letelepedett. Kleindorf kisközségben nősült be az egyik leggazdagabb gazdacsaládba, melynek mint egyetlen élvemaradt tagja vette át a gazdaságot. A gazdaságot szakszerű és szorgalmas munkával rövid idő alatt úgy felvirágoztatta, hogy az mintaképpül szolgált a közeli és távoli gazdáknak egyaránt. A régi ház helyén új modern épületet, melléképületeket készíttetett, modern gazdasági gépeket vásárolt, mivel igen nagy elismerést és tekintélyt szerzett a körjegyzőség területén. Kb. 1 és fél éve operálták meg bélrákkal, de már nem tudtak rajta segíteni. Bár az utolsó időkben nagyon sokat szenvedett, sorsát keresztényi türelemmel viselte. Temetésén rengeteg ember vett részt, a részvét nagy volt és ha egy temetés szép lehet, akkor ezt annak lehet mondani. Megjelentek 4 cső. 6 honvéd bs., a polgármester, a Paraszt Szövetség járási vezetője, a Néppárt kerületi vezetője, a magyar kath. pap. A szertartást a helybeli rk.k. pap végezte szlovén nyelven. A bajtársak nagy, piros és fehér virágokból álló piros-fehér-zöld szalagos koszorúját Sütő István az elhunyt bajtárs helyezett a ravatalra és magyar és német nyelvű búcsúztatójában a következőket mondta: „...„Mélyen meghatódva állunk meg koporsód előtt és úgy az idegen uralom alatt élő rokonság, mind a távoli és közeli új hazában letelepedett rokonság, bajtársak, barátok és jóismerősök nevében veszek Tőled örök búcsút Szabó Kálmán m.kir. cső. bs-unk. Egyenes jellemed, megalkuvást nem tűró magyar, nemzethű felfogásod égő fátkyaként példaadóan világít előttünk ebben a jellemileg megromlott sötét világban! Becsületos magatartásod,

szereetre méltó egyéniséged sok megbecsülést szerzett úgy a magyar fajtának, mint nagyhírű volt Testületünknek, a m.kir. Csendőrségnek. Keves Kálmán Barátunk! A tövises utat megjártad, a nemes harcot megvívta, kötelességedet teljesítetted, esküdet mindvégig Híven, Becsülettel, Vitézül megtartottad! Az Úristen adjon Neked megbékülést és örök nyugalmat.” (S.I.1978.XII.3.)

Kricsfalussy-Hrabár Sándor szkv. m.kir. csendőrezredes, a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjének és más háborús és békekitüntetésnek tulajdonosa, a volt kiskunhalasi csendőr lovas tanosztály parancsnoka Szekszárdon, 1979. év elején elhunyt. (v.B.T.E. 1979.II.25.)

Szabolcs István szkv. m.kir. csendőrfőtörzsőrmester a volt kassai VIII. kerület állományában a debreceni kórházban 1978.XI.30-án bélrákban 75 éves korában meghalt. 1903. IV. 9-én, Tiszanagyfaluban (Szabolcs vm.) született és utoljára Kárpátalján szolgált, mint öpk. Nagyon derék, áldozatkész bajtárs volt. Két évvel ezelőtt úgy határozott, hogy hazaköltözik, végleg, családjához. Úgy látszik, azonban hogy megbánta, mert az egyik lapon azt írta, hogy „...„nagyon ideges vagyok, nem akarok itt meghalni...” (H.S. 1978.XII.27.)

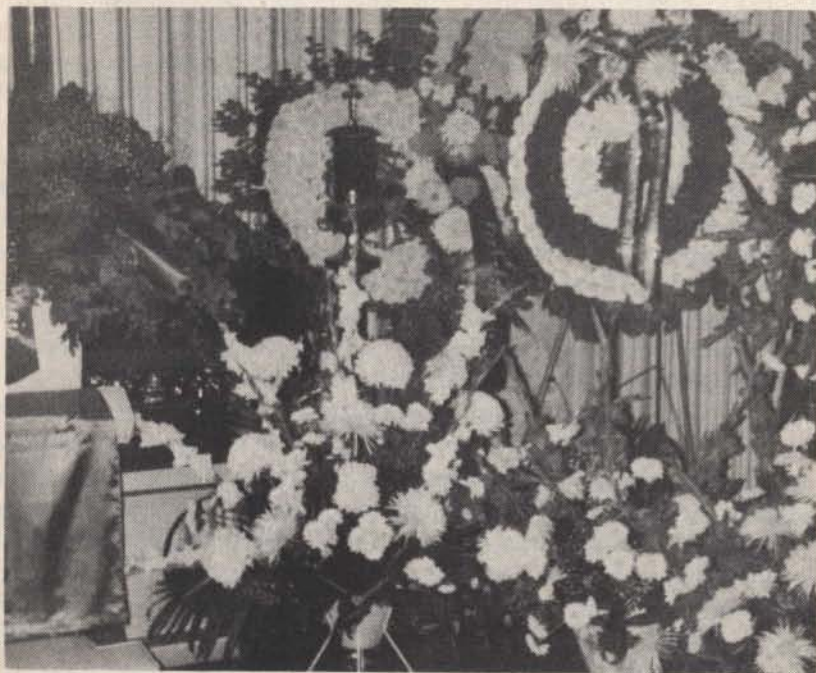
Bodó Antal szkv. m.kir. csendőrőrmester, a központi csendőrhíradó osztály állományában, Churchville-i (N.Y., USA) bajtársunk májbjában hosszú szenvedés után 1978. X. 2-án meghalt. Amerikában New York államban telepedtek le, hol mint szorgalmas, derék farmer eredményesen gazdálkodott. Emlékeiből és a csendőr életből több elbeszélést, novellát írt, továbbá hazafias és csendőr tárgyú versei közismertek és közkedveltek voltak. 5 könyvét, melyeket „kincsként” szeretett és őrzött (SZUT., BTK., I.-III., Bün.NYOM-tan) özvegye a Múzeumnak ajánlotta föl. Gyászolják özvegye, továbbá anyósa Pusztayné Rózsa, barátai és bajtársai. (P.R. 1978.XI.22.)

Oberding Tibor szkv. m.kir. csendőr g. főhadnagy, a volt kolozsvári csendőrosztály gazdasági hivatalának főnöke szívbajban, szívműtét után 1978. X. 19-én meghalt. Az utolsó 13 hónapban önkívületi állapotban volt, mesterségesen táplálták, de végül még megmaradt életereje is felemészte. Temetése X. 24-én volt több bajtárs és jóbarát jelenlétében igen szépen és meghatóan folyt le. Búcsúbeszédében vitéz Ághy-Asboth Zoltán ezds. az alábbiakat mondta: „Drága jó Csendőrbajtársunk: Oberding Tibor! A Mindenható megváltoztathatatlan akarata folytán megkaptad az örök behívót és eltávoztál az Örökhonba, honnan nincsen visszatérés. Mi a Te hűséges öreg csendőr, honvédbajtársaid és magyar testvéreid eljöttünk, hogy elkisérjünk erre az utolsó utadra, a sírodig, ahol sokat szenvedett tested örökké fog pihenni és elporladni. Mi leborulva kérjük a Mindenhatót, hogy adjon Neked örök nyugalom és békeséget, lelkedet pedig fogadja be szent Hajlékába. A hátramaradt drága családotoknak, hozzátartozóidnak pedig adjon vigasztalást és belenyugvást az Ő szent akaratába. Isten Veled! Viszontlátásra az Örökhonban, ahová az Ő szent segedelmével mi is követni fogunk!” (v.Á.A.Z. 1978.X.23.)

Kulcsár Zoltán tb. csendőr a Sao Paulo-i (Brazília, Délamerika) cso-

portunk tagja hirtelen rosszullét után a Jundia-i kórházban 1978. májusában, 81 éves korában váratlanul meghalt. (M.A.1978.XI.23.)

Samu László szkv. m.kir. csendőrmester 1945.II.12-én Regensburgban (Bajorország, Németország) repülő bombatámadás áldozata lett. (A.B.Senden, Nyugatnémetország,1978.XII.12.)

Néhai Kerekes János alhdgy. New Brunswick-i (N.J., USA) csoportunk tagjának elhunytáról a B.L. 1978. évi 2. számában a 40, 72 és 73. oldalon emlékeztünk meg. 1979. I. 8-án érkezett beszámoló szerint a New Brunswick-i csoport hagyományos „Csendőrtemetés” keretében adta meg a végtisztességet elhunyt bajtársunknak, aki életében minden temetésen maga vitte a sorfal előtt a tollas kalapot. 1978. VIII. 2-án temették. Ravatalánál 12 csendőr állott sorfalat, mikor elhelyezték a bajtársak piros, fehér szekfűkből és zöld levelekből álló koszorúját. A nemzeti színű szalagon a következő felírás volt: „A New Brunswick-i bajtársak.” A beszentelés után megalakult menetben a legidősebb bajtárs, Gál József vitte a tollas kalapot és 12 csendőr a koporsót. Sírjánál Horváth Sándor zls. csoportvezető mondott búcsúztatót. Beszédjének első része így hangzott: Megtörtszívű családtagok, gyászoló barátok, Bajtársaim! Kerekes János m.kir. csendőralhadnagy Bajtársunk földi útjának végeztével itt pihen meg előttünk. Nemes lelke azonban már messze száguld a mennyei magasságok felé, ahol szokásához híven, katonásan vigyázz-ba vágja magát és szeliden így jelentkezik: „Szentséges Atyám, Magyar Hadúr! Kerekes János magyar királyi csendőralhadnagy alázatosan jelentem örök szolgálattételre bevonultam isteni Felséged seregébe.” Mi csendőrök soha nem temettünk, ma sem, csak a legszebb virágokból nyoszo-

lyát fontunk számodra János Bátyám, hogy abban álmodd a legszebb magyar eszmét, amiért egész életedet is áldoztad szülő Hazánk feltámadásáért...” (H.S.1979.II.2.)

Néhai Kerekes János alhdgy. temetése
1978. VIII. 2-án.

vitész Nyitrai István szkv. m.kir. csendőralhadnagy, a volt központi közlekedési pság. budapesti szárny 1. szakaszának pk-a Tiszaföldváron (Jász Nagy-Kun Szolnok vm.) 1978. X. 10-én 80 éves korában meghalt. Igaz magyar, hűséges hazafi és jó bajtárs volt. Ő volt a tiszaföldvári és környékbeli bajtársak szellemi vezére. Annak idején Szolnokon többször meghurcolták és állandóan szigorú felügyelet alatt tartották. 1956 után azzal vádolták, hogy ő szervezte és irányította az ellenállási mozgalmat. Gyászolják özvegye és bajtársai világszerte. (v.H.J. 1978.XII.10.)

Szabó János szkv. m.kir. csendőrfőtörzsőrmester, a volt kassai VIII. kerület, sátoraljaujhelyi szárny állományában, egyedülálló, a clevelandi (Ohio, USA) volt Csendőr Családi Egyesület Értesítő olvasója, 1975. X. 20-án Klagenfurtban (Stmk., Ausztria) 77 éves korában meghalt. (N.M. 1978. XI.17.)

Gérus Istvánné, szül. Fábíán Erzsébet hamiltoni (Ont. Kanada) lakos, Gérus István őrmester felesége 1977. év februárjában Hamiltonban elhunyt. Férjével együtt 1929-ben jöttek Kanadába, hol bajtársunk feleségével együtt évtizedeken át a helyi magyar református egyházközség vezető személyiségei voltak mind egyházi, mind helyi magyar vonalon. Csoportunk 1953. II. 15-én, Csendőrnapi alkalmával tartotta 56 csendőr jelenlétében Csendőrzászló avató ünnepségét, mikor is a zászlóanya Gérus Istvánné volt. A zászlót a helyi r.k. egyházközség templomában,

Szentmise keretében szentelte föl Ft. Töreky Ödön S.J. Atya és áldotta meg néhai Nt. Ruzsa Jenő ref. lelkész. A zászlóavató beszédet Gérus István őrm. tartotta. Bajtársunk elhunyt feleségének koporsóját 1977. II. 16-án, a temetéskor a Csendőrzászló takarta (S.M. 1979. II. 15.)

Csendőrzászló takarja Gérus Istvánné koporsóját

Pénzes József szkv. m.kir. csendőrfőtörzsőrmester, a debreceni volt VI. kerület állományában, a kisujszállási őrsnek 8 éven át parancsnoka Lawrence-ben (Kansas, USA) 1976. IV., 19-én 89 éves korában meghalt.

Pénzes József főtörm. és fia ifj. Pénzes József karp.őrm., aki 1944 tavaszán az orosz fronton eltűnt. A kép 1942-ben készült.

Gyászolják özvegye, valamint leánya Czupor Ferencné, veje Czupor Ferenc őrm. és unokái Zoltán és Katika Lawrenceben, valamint tisztelői, barátai és bajtársai Magyarországon és az ország határain kívül. (Cz. F. 1978. XII.16.)

Családjából egyedül maradt bajtársunk Zimonyi Vendel őrm. (Somerset, N.J., USA) kérésére az alábbi haláleseteket közöljük:

Vitéz Marton Mihály szkv. m.kir. csendőralhadnagy, az I. osztályú Ezüst Vitézségi Érem és több más kitüntetés és emlékérem tulajdonosa a szombathelyi volt III. kerület állományvezetője háromszori szívroham következtében Egyed községben (Sopron vm.) 1877. I. 8-án 81 éves korában elhunyt. A vész elől Szombathelyről Egyedre menekült, hol hátralévő idejét mint éjjeliőr és mezőőr töltötte és tartotta fenn magát szerény keresetéből. Egyeden temették el. Gyászolják özvegye, egy fia és két leánya, valamint több unokája.

Nagy Sándor III. szkv. m.kir. csendőr főtörzsőrmester a pécsi volt IV. ker. állományában, a drávaszabolcsi őrs volt pk-a Magyarországon szívroham következtében 1977. I. 2-án 73 éves korában elhunyt. Leánya Éva, férjezett Vincze Imréné ugyancsak Magyarországon, vérrákban 1979. VI. hóban 36 éves korában elhunyt.

Zimonyiné született Kovács Terézia, Zimonyi Vendel bajtársunk édesanyja egy hónapi betegség után kétoldali tüdőgyulladásban Nemeskeresztúr községben (vas vm.) 1978. XII. 4-án, 90 éves korában elhunyt.

Zimonyi József, Zimonyi Vendel bajtársunk egyetlen öccse ugyancsak Nemeskeresztúr községben szívroham következtében 1976. X. 10-én 63 éves korában hirtelen elhunyt. (Z.V. 1979.I.19.)

Bencze László volt m.kir. detektív csoportvezető a budapesti főkapitányság állományában Wilmingtonban (Ohio, USA) 1979. I. 24-én súlyos, hosszú betegség után, 69 éves korában elhunyt. Felelősségteljes munkáját annak idején a budapesti főkapitányság területén kiválóan látta el. Kivándorlása után az irodalom érdekelte és Bödő Károlyék vendégeként 1977-ben résztvett a Baráti Kör kultúrestjén. (B.K. 1979. II.23.)

Főtiszteletű **Dr. Béky Zoltán** ny. református püspök, az Amerikai Magyar Szövetség, az Erdélyi Világszövetség és a clevelandi (Ohio, USA) Árpád Akadémiának elnöke, több magyar egyházi és világi egyesület vezetője tagja, tüdőgyulladásban, szívszélhüvésben 1978. XI. 25-én Washingtonban (D.C. USA) 75 éves korában meghalt.

Az önmagukat is feláldozó református prédikátorok utóda, igazi magyar szabadságharcos volt. Egész közéleti működése során rabságban sínylődő magyar testvéreiért harcolt szóval, tollal és cselekedeteivel. Résztvett és felszólalt több nemzetközi konferencián. Október 23-ára bár már beteg, de elutazott a montreáli (Qu., Kanada) magyarok meghívására, hogy a szabadságharc évfordulóján beszédet mondjon. A clevelandi Magyar Társaság találkozójára azonban már nem tudott elmenni. Kórházi ágyon megírt üzenete egyidőben érkezett meg halálhírével. Távozásának bejelentése a Találkozó közgyűlésének legszomorubb pillanata volt. Nem tudott otlenni, hogy megnyissa az Árpád Akadémia ünnepélyes összejövetelét és nem tudta már átvenni tisztelőitől 75. szüle-

tésnapjára és 50 éves közéleti szereplésének emlékére készített emlékplakettet. Mint egyházi vezetőnek a keresztény testvériesség vezette minden lépését. Nálánál nagyobb és őszintébb tisztelője nem volt Mindszenty bíborosnak, akit minden beszédében példaképpül állított. Kettőjük mély lelkiismeret fűzte össze, egyformán Isten és fajtájuk törhetetlen szeretete volt a vezérszavuk.

November 29-én búcsúztatták Washingtonban meghitt szertartás keretében. Búcsúbeszédet mondott munkatársa, az AMSz társelnöke, jelenlegi ügyvezetője Dr. Irányi László piarista provinciális. Temetése másnap volt a Trenton-i (N.J., USA) temetőben általános részvét mellett. Búcsúztatta a Katolikus Magyarok Vasárnapjában (Joungstown, Ohio, USA) Dr. Wass Albert, a sírnál Dr. Nádas János többek között az alábbi szavakkal: „...Sokszor már törékeny testtel, de óriási lelkierővel utazott, kilincselte, felvilágosított, tárgyalt a szabad világ fórumain elárvult nemzetünk igazságának védelmében. Kettős járom alatt szenvedő erdélyi népünkért betegen is járta a világot, hogy mindig ott legyen és örködjék, amikor politikai hatalmak és ellenséges erők — ha tudatlanul is — nélkülünk, ellenünk kívántak magyar testvéreink sorsáról döntenet...” (K.M.V. 1978. XII. 10 és 24)

Főtisztelendő Mécs László, a fehérreverendás premontrei tanítórend kanonokja, lírikus, az elszakított Felvidék egyik legkiválóbb költői tehetsége a magyar „Monte Cassino”-n, Pannonhalmán (Győr vm.) a benedekrendieknek hazánkban első, közel ezeréves és legismertebb kolostorában 1978. XI. 9-én 85 éves korában meghalt.

1895-ben született Hernádszentivánon (Sáros vm.). Középkorait a kassai premontrei gimnáziumban végezte. Egy évet hallgatott a budapesti egyetem bölcsészkarán, mikor ráébredt hivatására és belépett a premontrei rendbe, hol 4 év után 1918-ban szentelték pappá. Újmiséjét szülőfalujában mutatta be. Rövid ideig Kassán volt tanár, mikor előjárói Nagykaposra (Ung. vm.) helyezték plébánosnak. Néhány év alatt elismert költői szövegírója lett a csehszlovákiai magyarságnak. Első verses kötete, a „Hajnali harangszó” 1923-ban jelent meg Ungvárott. 1945 után az irodalmi életből visszavonult. Látván a történeteket 1948-ban szabadságot követel a magyar népnek és tiltakozik az atheista és kommunista propaganda ellen, mely megfertőzi az ifjúság lelkét. Koholt vádak alapján letartóztatták és csak 1956-ban szabadult. Azóta sorsa a hallgatás volt, de otthon maradt.

Versei ezután csak külföldön jelenhettek meg, kezdve a „Vadócba rózsát oltok” (Weller Publishing Co., Toronto, Ont., Kanada) kötettel az utolsóig „Vissza a csöndbe...” (Cleveland, Ohio, USA.). Úgy érzéseinek tisztasága és nemessége, mint előadásának művészete egyaránt kiemelik és kora egyik legkedveltebb költőjévé teszik. Vallásos hangulatu, de szociális témákkal erősen átszőtt líráját tökéletes verselés jellemzi. Több versét angolra fordította Dr. Watson Kirkconnel, a magyar irodalom egyik legnagyobb, nemrég elhunyt külföldi szakértője.

November 11-én temették el a pannonhalmi kolostor kriptájába. Munkásságáról az otthoni sajtó mindössze négy sorban emlékezett meg. Az or-

Mécs László
1895 — 1978

(Feszty Masa festménye)

szág határain belül és az azokon kívül élő magyarság azonban így is tudja, hogy ki volt Mécs László, ki verseivel tovább él lelkében. Búcsúnk Tőle egyik verse záró soraival:

....„Egy ismeretlen, ősi fényű
örök titokról elszakadtan
küldöncnek jöttem s eltűnök majd,
ha üzenetem általadtam.”

(K.M.1978.XI.25.)

Elhunyt Bajtársainknak, Hozzátartozóinknak, Barátainknak adjon a Mindenható békességes pihenést, lelküknek üdvösséget. A gyászoló Csáládnak ezúton fejezzük ki őszinte együttérzésünket és bajtársi részvétünket.

A VEZETŐSÉG LEVELESLÁDÁJÁBÓL

A MKCsBK Vezetője, a B.L. Szerkesztő és Kiadóhivatala és a Múzeum ezúton is köszönetet mond a címünkre érkezett igen jóleső karácsonyi és újévi jókívánságokért, melyekkel bajtársaink, azok kedves hozzátartozói, barátaink, előfizetőink minket megtiszteltek. Mi is szeretettel kívánunk kedves Mindnyájuknak erőt, egészséget, előrehaladást és boldogulást Isten bőséges áldását az elkövetkező esztendőkre.

Részletek az 1978. évi Segélyakciónkra beérkezett levelekből:

1978. XII. 4 ... „Mélyen meghatott kedves küldeményed. Nagyon boldoggá tett összetartozásunk megnyilvánulása annyi év után. Köszönöm, hogy megerősítetted a hitemet: Mindenért érdemes volt. Csodálatos a még most is élő egységünk és összetartozásunk. Abban a reményben, hogy a jó Isten még sok évig erőben és egészségben megjutalmaz bennünket, kívánok kedves Családodnak és Neked igaz szeretettel meghitt, kegyelemteljes ünnepeket és nagyon boldog Újesztendőt!”

... „A csekket megkaptam, nagyon szépen köszönöm úgy Önnek, mint kedves Családjának. Istentől megáldott boldog karácsonyi ünnepeket és boldog Újévet kívánunk szeretettel...-né és családja.”

1978. XI. 30 ... „Kedves soraikat és az azokkal küldött ajándékot nov. 28-án megkaptuk. Úgy érezzük, hogy a szívből jövő köszönetet csak azok a könnyecseppek sokszorozhatják, amivel ezek a sorok íródtak. Megható, hogy a mérhetetlen távolságból Valakik gondolnak 90 éves édesanyánkra. A jó Isten áldását kérve a kedves Család minden tagjára, tisztelettel és nagyrabecsüléssel küldik igaz magyar szívük sok-sok szeretetét özv...-né és gyermekei.”

1978. XI. 29 ... „A küldeményt megkaptam. Nagyon szépen köszönöm. Én is boldog karácsonyi ünnepeket és Újévet kívánok mindnyájuk részére. Szeretett feleségem meghalt és azóta egyedül vagyok, 1,000 forintból éldegélek szegényesen...”

1978. XII. 19 ... „Hálatelt szívvel mondok köszönetet azért a jóságért, amellyel az ajándékpénz küldésével megörvendeztetek. Kívánok Istentől nagyon boldog karácsonyi ünnepeket és reményekben gazdag Újévet.”

1978. XII. 2 ... „Kedves Barátaim! Igen köszönöm kedvességeteket. A küldemény jókor jött, mert feleségem fogait kell pótolni. Már érzem, hogy a 80. évet átléptem. Öregségemben igen jólesik ragaszkodástok. Kívánok Részetekre további sikereket. Kellemes karácsonyi ünnepeket és gazdag boldog Újévet kívánok Részetekre. Szeretettel öllelek Benneteket.”

1978. XII. 21 ... „Hálásan köszönöm a küldeményt. Isten áldása legyen Velök érte. Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog Újesztendőt kívánok szeretettel.”

1978. XII. 29 ... „Mélyen meghatott, hogy ennyi év után még nem felejtettek el. Hálás köszönet és szintén kellemes karácsonyi ünnepeket és egy igen boldog Újesztendőt kívánok hálás szeretettel...”

1978. XII. 2 ... „Amikor a tollat a kezembe vettem és elkezdtem írni, az örömtől a szívem összeszorult, a szememből a könnyeim kicsordultak és arra gondoltam, hogy ezt a velem szembe tett jóságukat elfelejteni nem lehet. A jó Isten adjon érte erőt, egészséget, sok sikert és boldogságot, hogy tudjanak továbbra is megemlékezni a rászorultakra. Ezt a jóságát itt leírni nem lehet. Szeretnénk magunkhoz ölelni és megcsókolni. Úgy én, mint a feleségem sokat betegeskedünk. Hiszen én már 74. évembe, feleségem a 60. évét tapossa. Talán már írtam, hogy a nyugdíjam nagyon kevés és így a feleségem mint portás segít valamivel.”

1978. XII. 29 ... „Szomorú szívvel kell tudatnom, hogy édesapám 1973-ban örökre elhagyott bennünket. Kedves ajándékát úgy a múlt évben, úgy most is, utólagos jóváhagyásával az itteni bankhoz benyújtott kérelmünk alapján édesanyám kapta meg. Az ő nevében köszönöm meg figyelmességüket. Sajnos nagyfoku látásromlása miatt ezt saját kezűleg nem tudja megtenni. Özv...-né nevében leánya.”

1978. XII. 12 ... „Meghatottan köszönöm meg karácsonyi ajándékukat. Sajnos, szomorúan közlöm, hogy férjem 1978...-án meghalt.”

1978. XII. 6 ... „nagyon kedves levelüket és a pénzesutalványt megkaptam, sírtam a meghatottságtól, hogy ismét gondoltak reám. Nagyon örülök és jólesik figyelmük. Mélységes hálával köszönöm meg jóságukat, kedvességüket, emberbaráti szeretetüket, hogy ilyen jók irányomban. Isten áldja meg a jóságukat. Sajnos én mindig betegeskedem, nagyon szomorúan élem napjaimat, egyedül, eltelve vagyok az legnagyobb bánattal, nagyon hiányzik drága...-m. Bizony sokszor már alig bírom elviselni nagy fájdalom, hogy nincs többé. Szeretettel...”

1978. I. 2. ... „Találó soraitokat, amiben független, szabad Újesztendőt kívántok, könnyes szemmel olvastuk. Jól esik olvasni, hogy megértitek sorsunkat és velünk éreztek. Fáj nekünk, hogy a szeretet napján a világban kóborló három millió magyart nem tudjuk keblünkre ölelni itt az Óhaza rögös, véráztatta földjén. Ennek reményében élünk tovább, boldog Karácsonyt és Újévet kívánva igaz szeretettel...”

1979. II. ... „Betegágyamban talált jókívánságuk és a vele küldött 30 dollár. Fogadják hálás köszönetemet végtelen jóságukért...”

Ausztrália

v.Sz.L.J. Como (W.A.) 1979. I. 23... A B.L-et mint rendesen tenni szoktam azonnal átolvastam. Többek között örömmel láttam benne a 100. éves Évfordulóra készítendő Jubileumi Díszéremmel kapcsolatos írást. Csak gratulálni tudhatok a nemes gondolathoz, s a szép ábrázoláshoz... A Perth-ben megjelenő nyugatausztráliai havi magyar újság a „Perthi Magyar Hírek” ez évi februári száma részére, évi szokásunkhoz híven Csenedőrnapi megemlékezést most is írtam. Ezt az írást, mint az itt élő rangidős csendőr már régen kezdeményeztem, több éven át magam tettem és egy idő óta vitéz Oláh-Sajti bs-sal évente váltakozva most is tesszük. Ugyancsak mint minden évben most is gondoskodtam arról, hogy a különböző magyar vallásfelekezetek templomaiban, február 11-én,

vasárnap a lelkészek megemlékezzenek a Magyar Királyi Csendőrségről, annak hűséges szolgálatáról és hozott hősi életáldozatairól. Hasonlóan imádkoznak a vértanu és hősi halált haltak lelkiüdvéért, továbbá a rab-ságban meg a rabházában élőkért, a hét tengerek minden tájára szét-szórt bajtársainkért és minden csendőr hozzátartozóért.

Rendkívüli érdeklődéssel olvastam Olchváry-Milvius Attila Memorandumát. Csendőrségünk szerepét illetően értékes történelmi okmánynak tartom. Szükségesnek és fontosnak vélem, hogy a lassan mindannyiunkat felmorzsoló Idő végső bekövetkezése előtt minél több ily és hasonló írás, bizonyíték tiszta ügyünk mellett kerülne tudomásra és megőrizve a rólunk irandó igaz történelem számára. Mi sem nyilas-bérenc zsidó-üldözők, sem pedig népnyúzó nem voltunk, de ha ezt nem bizonyítjuk tényekkel a sok reánk szórt szemét könnyen megzavarhatja az utánunk következő nemzedékek tisztánlátását.

Végül is ami a Bajtársi Levelet illeti, mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy a magyar és csendőrelélet összkörülményeit eléggé jól ismerve, csak azt mondhatom, hogy hálás vagyok a Gondviselésnek, mert eddig adott még férfiakat, akik vállalták és viselik a szerkesztés gondját-baját. A B.L. kitűnően van szerkesztve, gondosan és jól, észlelhető szeretettel. A technikailag még oly jól szerkesztett is csak hideg és végeredményben léleknélküli volna, ha a szeretet hiányozna belőle. Köszönetem azoknak, akik abban bármi hasznos munkát végeznek. Bárcsak ne öregednének! Minden ottani bajtársnak szeretetteljes üdvözetem és jókívánságaimat küldöm. Levelemhez idecsatolok 20 dolláros bankcseket. (1979. III. 9.)

Európa

N.M. Stainz (Stmk., Ausztria) 1978. XI. 17... Ausztriában 1978-ban volt az osztrák csendőrség felállításának 100. évfordulója. Grázban a Szt. Háromság téren volt az ünnepély. Egy díszzászlóalj vonult föl, azután a kerületi parancsnok elmondotta az ünnepi beszédet és az ünnepség díszmenettel zárult. Utána, gondolom, díszbéd következett. Ezt azonban nem láttam. Ekkor vettem egy jelvényt mely valamivel kisebb, mint a mi járőrvezetői jelvényünk volt. Körülötte felírás: „Österreichische Gendarmerie — 100 Jahre.” (Az osztrák csendőrség 100 éves.) Többször gondoltam rá, hogy elküldöm a Múzeum részére, de mindig az tartott vissza, hogy az ellenőrzésnél azt gondolják, hogy pokolgép és eldobják, mert ma olyan világot élünk, hogy robbantások, merényletek, emberablások stb. vannak.

B.J. Ligist (Ausztria) 1978. XI. 28... Végre mindnyájunk örömeire az egyetemi tanszék megkezdte működését. Isten segítse, hogy Hazánk javára jó munkát végezessen. Készüljön fel a Széchenyi Társaság, mert ugyanolyan rágalomhadjárattal számolhat a tanszék, mint amilyennel a Burg Kastl-i gimnázium ellen már többször kísérleteztek. A tanszék javára már többször küldtem hozzájárulást. Grázban Jegenyés főtörm. helye betöltetlen maradt. Hárman élnek még ott és hárman vagyunk Stájerország különböző részein. Mi vidéken lakók hozzájuk látogatunk, ha

Grázba megyünk. Ügyeit mindenki maga intézi a központtal.

1978. I. 17... Január elseje óta megszűnt a vízumkényszer Ausztria és Magyarország között. Osztrák állampolgároknak vízum helyett egy 14 pontból álló kérdőívet kell kitölteniök. A még külföldi állampolgársággal nem rendelkező honfitársaink is kaphatnak 30 napra érvényes magánútlevelet, ha magyar állampolgárságukat igazolni tudják és nyilatkozatban kijelentik, hogy továbbra is állampolgárok maradnak. A Magyarországról való kiutazásokat továbbra is a rendőrség tartja kezében. Az útlevélhatóságok elutasítják olyan személyek kérvényét, akik a népköztársaság biztonságát és a közrendet veszélyeztetik. Ugyancsak elutasító ok, ha valaki valamely szocialista állammal szemben ellenséges tevékenységet folytató személyhez, vagy szervhez akar utazni.

Az osztrák állam 15 évre 300 millió dollár kölcsönt ad Magyarországnak gyógyfürdők és hotelek építésére. Ezek szerint Pesten, Balf, Bükk, Zalakaroson és Hévízen épülnek új szállodák. Természetes, hogy az osztrák fürdőhelyek vezetői és a vendéglátó ipar féltékenységből tüzet fúj a kormányra.

Dr. v.Cz.G. München (Ny.Németország) 1979. I. 30. „... a múlt évben a B.L. mindkét számát megkaptuk, s azokat feleséggel (aki csendőrelány, Ambrózy Gyula tbk. leánya) együtt nagy érdeklődéssel tanulmányoztuk át. Jól szerkesztett gazdag tartalmú füzetek, sok értékes tanulmánnyal, közleménnyel. Fogadd őszinte köszönetünket és ezt a Szerkesztőségnek is légy szíves tolmácsolni.”

Délamerika

v.V.F. Los Polvorines (Argentína) 1978. XI. 3... A legutóbb érkezett B.L-t külön is megköszönöm, mert így hasznát is vehettem annak, hogy Pinczés tábornokról szóló beszédemet éppen most hoztad le. El is küldtem Msgr. v. Vargha Gábor főlelkésznek az általam alább közölték alátámasztására. Közöltem vele, hogy a nemrég megjelent „Fegyveres erők Képeskrónikájá”-ban, a csendőrségi részben Abay Mildschütz ezredes képe helyett Pinczés Zoltán tábornok képének kellett volna megjelennie, mert csak az felel meg a történelmi igazságnak, ha szabályzatok szerkesztéséről írunk. Mildschütz legfeljebb valamely kiegészítő szabályzat szerkesztésénél működhetett közre. Nem akarom ezzel Abay Kálmán ezds. érdemeit kisebbíteni, de fő érdeme mégis az emigrációban végzett munkája volt. Visszatérve a B.L-re: ez nagyon jó szám lett. Vitéz Kövendy szds. bs-unknak a Kanadai Érdemrend-i tagságához gratulálok. F. hó 17-én lesz a csendőr bajtársi vacsoránk. Ezen fogja elnökünk összegyűjteni az 1978-as hozzájárulást. Remélem jó eredménnyel. Kívánok további szerencsét és kitartást, szívélyesen üdvözölve munkatársaidat szeretettel köszöntelek és üdvözöllek.

K.L. Munro (Argentína) 1978. VII. 15... Ami a sumer kérdést illeti sajnos vannak, akik csak legyintenek erre. Én magam se vagyok az, aki nagyon érdeklődik a dolgok iránt, de mint magyar ügyet igenis fontosnak tartom, különösen azt, ha idegenek ismerik el. Magam olvastam az 1973-as párizsi Orientalista kongresszus kiadását, ahol valóban adnak fontos-

ságot a magyar nyelvnek. Meg talán te is emlékszel gyermekkorod ki- számoló versére: „Antantenusz, szórakatenusz, szóraka tiki taka alabala bambusz”. Mindenesetre ez volt az, ami kicsit bennem is megrázta a lelkiismeretet, hiszen ezt mi is kunágotai gyermeklányunktól tanultuk. Most kisül, hogy ez sumir eredetű vers, melyben a sötétség és a világosság istenének harcáról van szó. Így, most, hogy mások ne kézlegyintéssel intézzék el a dolgot, az itteni Katolikus Egyetemnek küldöm meg a tájékoztatóját. Ezt már elvégezte a magyar v. Ladányi Domokos veje. fhdgy., egy itteni fűtőház főnöke, akinek már csak a thesis-ét (egyetemi értekezés) kell beadnia és vár arra, hogy a közelkeletre indulhasson a nyelvek összehasonlítása tbn. Most van két újabb magyar hallgató is.

1978. XII. 15. . . . Pár szóval szeretnék hozzászólni az Olchváry cikkhez. Sajnos nem mindenben írom alá és biztos sokan lesznek, akik nem értenek egyet velem. Lehet, hogy a Military Police részére ezt követelték a körülmények, de a valóság nem ez volt. 1.) Bizony a zsold nem érdemelte meg a „jó” szót, mert éppen hogy csak éltünk belőle, viszonyítva a többi ország hasonló tagjaihoz direkt elszomorítónak mondható. 2.) Én ugyan nem éltem át, de tudomásom szerint nemcsak a csendőrséggel, de a honvédséggel szemben is éppen úgy viselkedtek volt szövetségeseink. 3.) Az október 15-iki átállás. Én azt hiszem, nagyon kevesen voltak, akik a volt Kormányzó magatartásával egyetértettek. Engem ezért el is akartak helyeztetni Esztergomból, de mint nemzetét szerető tiszt, más választásunk nem volt. Ferenczy alez. csak kötelességét látta el és semmiben el nem marasztalható. Mi az, hogy csupán csak egyes részleg- gek vettek részt? Az összeszedésben az őrsök is éppúgy közreműködtek. Kollektív felelősségről pedig szó sem lehet. A parancs az parancs. Egy katonai szervezet a parancsot végrehajtani köteles. A csendőr csak ezt csinálta. Felelősségrevonásnak akkor van helye, ha törvényes jogait és kötelességeit túllépte és visszaéléseket követett el. Kérlek Benneteket pár szóval erről emlékezzetek meg.

Amerikai Egyesült Államok

B.Szabolcs, Tucson (Arizona) 1978. IX. 20. . . . A MKCsBK nem hazafias egyesülés? vitéz Adonyi-Naredi Ferenc felelős szerkesztő összeállításában 1977-ben Münchenben megjelent „A m.kir. fegyveres erők képes- krónikája”. A könyv 294. oldalán a szerkesztő „Hazafias egyesületek az emigrációban” cím alatt felsorol négy egyesületet. De mi van a többiek- kel? A Szabadságharcos Szövetség, a clevelandi Magyar Társaság, a M.Kir. Csendőr Bajtársi Közösség nem hazafias szervezkedés? Hol van- nak a többiek?

Az emigráció tájékoztatására le kell szögezni a következőket:

- 1.) A II. Világháború alatt a m.kir. Csendőrség vesztesége jóval meghaladta a fegyveres erők többi tagjainak veszteségét.
- 2.) A kommunista kormányzat egyedül a Csendőrséget vonta egyetem- leges felelősségre, annak tagjait népbíróság elé állította, internálta be- börtönözte és üldözte.

3.) A M. Kir. Csendőr Bajtársi Közösség volt az első, mely a II. Világhá- ború utáni emigráció csendőreiből 1948-ban, Grazban (Ausztria) hazafias irányzattal megalakult. Szervezete ma kiterjed a szabad világ csaknem minden országára. Központi értesítője a „Bajtársi Levél” azóta elérte XXXI. évfolyamát. Az MHBK a MKCsBK mintájára később alakult.

Mivel tizenkilenc csendőr külön is támogatta a Képeskrónia megjele- nését, azok egyesületét nem kellett volna kihagyni a felsorolásból.

T.Á. Damascus (Pa.) 1979. I. 15. . . . „Köszönöm aggódó sorait kezelő or- vosom utasításainak pontos betartására. Én bízom a jó Istenben és biz- tosan hiszem, hogy sikerülni fog legyűrni az orvul támadó kellemet- len betegséget. Életem utolsó pillanatáig őrizni fogom azt a magas csend- őrbajtársi szellemet, amelyre egykor kiváló m.kir. csendőrtisztjeink ne- veltek. Bajtársi szeretettel ölelem a dolgozó és a közelében lakó összes csendőr bajtársakat. 25 dollárról szóló US postai pénzesutalványt mel- lékelek.”

Dr. B.L. San Francisco (Cal.) 1978. XII. 14. A B.L. legutóbbi száma igen nivós, sok cikkét élvezettel olvastam. Sajnálom, hogy most minden teher a Ti vállaitokon nyugszik, de a jövő azt mutatja, hogy aktívnak számító létszámunk évről évre csökken. Sok szerencsét kívánok a B.L. szerkesztése terén kifejtett munkához, ami igen elismerésre méltó és nehéz feladatok sorozata. A lap támogatására mint jövő évi hozzájárú- lásomat 15 dolláros csekket mellékelek.

J.P. Lake Geneva (Wisconsin) 1979. I. 26. . . . Az 1978. évi 2. számú B.L-et és az ünnepekre küldött jókívánságokat köszönöm. A B.L. tartalma igen jó. Azonban én úgy látom, hogy a Milvius féle Memorandum 6. pontjában valahogyan mintha a csendőrség saját maga ellen adott volna ki vádpontot. Lehet, hogy én rosszul értelmezem. Köszönetet mondok, hogy idgl. átvette az ügyvezetést bízva benne, hogy továbbra is a nemes célért fog küzdeni és a B.L. folytatja életét. Kereszttest sajnáljuk betegsége miatt, de hát első az egészség. Maradok bajtársi szeretettel.

M.E. (Cleveland, Ohio Cs.Cs.K.) . . . gyönyörű és páratlan munkát vé- geztek, s az újságon keresztül nemcsak én, de azt hiszem mindenki egy kicsit megint abban a keretben és környezetben érzi magát, amire olyan büszkén emlékezünk. Sajnos fogyunk és a „Halálozási rovat” egyre bő- vül, s temetgetjük egymást. mint annak idején a Nagyságos Fejedelem hűségesei. Megismételve őszinte elismerésemet munkátokért, to- vábbi kitartást, hozzá erőt és egészséget kívánok, úgy neked, mint mun- katársaidnak. Elnökünk kiutalására a Bajtársi Levélhez való hozzájárú- lásunkat 250.00 dollárt csatoltan küldöm (1979. II. 24.)

Kanada

D.S. Winnipeg (Man.) 1979. I. 3 . . . „Kedves Bandi Barátom! Amit a munka sikerének érzésével kapcsolatban írsz, azt teljesen aláírom. Ezért vállalom el a munkát. Nekem azonban sem műtermem, se házam nincs és így helyiséget kell bérelnem, mert egy apartment-ben nem lehet szob- rászkodni, amint azt Te tudod a legjobban. A költségekről számlákkal

fogok beszámolni. Ami a Te munkásságodat illeti, évek óta figyelemmel kísérem. Azt magam is látom, hogy a magyar alkotókészség rendkívüli és átlagon felüli teljesítményeket szül. Altiszti karunk — a testület gerince — ezen a téren messze példamutató az egész magyar emigrációnak... Nagyon egészséges új hangnak vettem a legutóbbi Bajtársi Levél becsületes és a multtal szembenező hangját. Ez a hang eddig hiányzott és nekem a tények elhallgatása egy bátorság-hiányt mutatott. Örülök, hogy ez megszűnt. Ami történt, azért felelősséget vállalunk, de csak abban a mértékben, amennyire azért valóban felelőssek voltunk és nem úgy, ahogyan azt a propaganda rágalomhadjárát híreszteli. Nem tudom olvas-tad-e „Megbűnhődte már a nép...” c. csendőrsorsról szóló kisregényemet, mely évekkkel ezelőtt jelent meg a már megszűnt „Kanadai Magyar Újság” hasábjain. Abban a magyar csendőr hadifogságáról is sok szó esik.”

M.I. Vancouver (British Columbia) 1978. XII. 9 ...„A B.L-t e hó 3-án megkaptam és az nap éjfél után 12.30-kor végeztem az olvasással. Nagyon szép tanulságos és tájékoztató az összeállítás, melyért köszönetet és dicséretet érdemel a vezetőség és a cikkek írói.

Értesítések

Bajtársainkhoz és Olvasóinkhoz!

A Bajtársi Levél kipostázását követő hónap során több lapot hoz vissza a posta, mert nem tudja kézbesíteni. Ennek oka a helytelen, hiányos címzés és sok esetben a ma már az egész világon bevezetett postai irányítószám hiánya. Föltételezzük, hogy ezeken kívül még több olyan Bajtársi Levél van, mely elkallódik, s nem hozza vissza a posta, de sohasem jutnak el a címzett kezeihez.

1975-ben, mikor a B.L. szerkesztését és kiadását átvettük kértük bajtársainkat és olvasóinkat, hogy címváltozásaikat haladéktalanul jelent-sék. 1978 áprilisában ugyancsak kértük, hogy közöljék új címüket a régi-nek a feltüntetésével, s írják rá leveleikre mind a saját, mind a mi pontos címünket és a postai irányítószámot. (Címünk 1978. augusztus 31-ével megváltozott. Lásd: a borítólapon 3. oldalán).

A Bajtársi Levél eddigi kiadását csoportjaink külön hozzájárulása és a felülfizetések biztosították, s így anyagi nehézségeink nem voltak. 1979-ben a nyomdai költségek és a postai tarifa ismét emelkedett. Az 1980 októberi ünnepi számunk terjedelme és súlya előreláthatólag kétszeres lesz, ami újabb költségtöbbletet fog jelenteni. Ezért a szükségtelen és fölösleges kiadásokat el kell kerülnünk.

Ezért a jövőben nem fogunk Bajtársi Levelet küldeni azokra a címekre, amelyekről — mint kézbesíthetetlen — visszajött, továbbá azokra a címekre, ahonnan a három év alatt nemcsak hogy az érdeklődést mutató 1975-ben kért 12 dollár előfizetési díjat, de még a postai irányítószámot sem kaptuk meg. Ezért kérjük kedves Bajtársainkat és olvasó-

inkat, hogy — akik még eddig nem tették — küldjék el az évi előfizetési díjat és közöljék velünk, hogy tájékoztatónk, a B.L. további küldését óhajtják és adják meg pontos címüket a postai irányítószámmal együtt.

Idős és beteg bajtársainknak, akik megfelelő jövedelemmel nem rendelkeznek a B.L-t továbbra is, megszakítás nélkül küldeni akarjuk, kérjük ezt a körülményt — ha még nem tették — hozzá tudomásunkra.

Szívélyes bajtársi üdvözlettel:

a „Bajtársi Levél” Kiadóhivatala.

Calgary, 1979. III. 16-án.

Landau-ból (6740 Nyugatnémetország) 1979. febr. 3-án feladva Ottawán (Kanada) keresztül postai pénzesutalványon 25.44 dollár érkezett címünkre. Kérjük a feladót írja meg nevét és címét, hogy a Bajtársi Levelet küldhessük.

A Múzeum hírei

Az adakozások és a különféle emléktárgyaknak följánlása 1978. évben tovább folyt. A Múzeumört magas vérnyomására való tekintettel orvososa eltiltotta a további levelezéstől, miután naponta, kenyérkereső munkája után 4-6-8 órát dolgozott íróasztalánál és a téli, vagy esős hétvégeken is. Ezért ismét előtérbe került a Múzeum anyagának egy később meghatározandó időpontban való áthelyezése.

A Múzeum ereklyéinek száma már elérte a 2000 darabot, mert állandóan küldenek valamit. A Múzeumör 1978. december 25-én „Nyilatkozat”-ot adott ki, melyben az adott helyzetet és a lehetőségeket ismerteti, többek között az alábbiakban:

„A csendőr anyag talán felét teszi ki a gyűjteménynek, annak a felét én magam gyűjtöttem az összeomlás óta, majd Kanadába hoztam Európából és az USA-ból. Időközben idekerült a Vitézi Múzeum anyaga, majd a Rákóczi és a rendőr múzeum igen kis hányada is. Különválasztani nem lehet őket, mert csak együtt mutatnak. Ez az együttes adott nekem kormányvédelmet és részben ezért kaptam a kanadai Érdemrendet is. Ez nem azt jelenti, hogy Kanada igényt tart erre a múzeumra, sőt egyáltalán nem, de ha halálom után, vagy előtt átadom egy magyar intézménynek, az itt szintén kanadai múzeumnak számít.

Ezt a múzeumot nem lehet eldugni, az is tarthatatlan, hogy sokáig itt legyen. 1971 óta az évi 800—1,000 látogató és az állandó múzeumlátogatás egészségemet, pihenésemet zavarja, főleg a szállóvendégek.

Kanada évekkkel ezelőtt megalkotta a ma 1 millió dollár értékű Kanadai Magyar Kultúrközpontot Torontóban. Ez egy teljes utcablokk, falai 1 m. vastag cementből állanak, igen sok helyiséggel, 3 bálteremmel, 4 iskolateremmel, cserkészcsapattal, 30,000 kötetből álló könyvtárral, a különféle állandó nemzeti szervezetek otthonaiból. Az igazgatóságban

benne van a helyi magyar egyházak és nemzeti szervezetek több vezetője (köztük a MKCsBK). Vezetősége 2 évente cserélődik választás útján a legkiválóbbak és nemzethűek közül. Ifjúságunk is szerepet kapott. Itt működik a híres Kodály táncsoport, a Helikon Társaság, stb.

A gyűjteménynek magyar propagandát és nemzeti öntudatot kell végezni, illetve azt emelni. Ezer és ezer egyetemi végzettségű fiatalunk él Torontóban. Az évi „Karaván” kiállításokon sok 10,000 ember nézi végig, tehát magyar nemzeti haszon. Mihelyt a Kultúrközpont kifizeti az átalakításra felvett 1/4 millió dollárból még fennálló kb. 160,000 dollárt nekik adom át a múzeumokat a fenti célokért.

Ezt a gyűjteményt látniok kell fiataljainknak, hogy tanuljanak és veséjükbe menjen a magyar igazság. A külföldiek pedig ismerjék meg az igaz magyar történelmet. A Kultúrközpontban örökre fennmaradnak nemzeti kincseink, még a 3-4-5-ik generációig is. Ők megérhetik Magyarország felszabadulását és az akkori magyar kormány költségén kerül hazaszállításra. Gyermekeimnek már mondtam, s írásban van: Váratlan halálom esetén a Múzeum a torontói Kultúrközpontba megy!”

1978. XI. 1-től többek között az alábbi adományok illetve emléktárgyak érkeztek a Múzeumba, melyeket a Leltárba való bevezetés után ezúton is köszönettel nyugtáz a múzeumőr:

Simontsits Attila, pc. hdgy. (Brooklyn, Ohio, USA) tb. csendőr „A Nagy Háború Írásban és Képekben” címmel két kötetben az 1914—18-as világháború gazdag adatgyűjteményét,

Hajnády Endre hdgy. (Sao Paulo, Brazília) csendőr hadnagyi zubbonyát, lovaglónadrágját és zsávoly egyenruháját,

Kovács István torontói (Ont, Kanada) lakos M-1942 számú, mintájú szovjet ismétlőpuskát szuronnal, valamint apja vitéz Kovács Lajos őrm.-től az általa 1945-ben zsákmányolt szovjet katonai sarló-kalapácsos kucsma-csillagot,

Kovács Istvánnétól édesapja vitéz Szarka Ferenc tart. fhdgy. „Augusztal Alap” Emlékérmét, melyet az 1914-es zsákmányolt orosz ágyúból vertek,

Kulifay László fhdgy.-től (Munro, Argentína) Maszák Jánosné: „Hősi Életszemlélet” c. könyvét, melyet elhunyt szabadcsapatos ura emlékére adott ki, valamint több más fényképet és emlékeket, továbbá egy 1940—41-es ludovikás cső.tiszti tanfolyami csoportképet,

vitéz nemes pákosi Paxi Károly fhdgy., bányamérnök, szobrászművész 60 cm. nagyságban fából megmintázott „Csendőr Vértanúk” szobrát, melynek eredetije valamikor a Böszörményi úti laktanya homlokzata előtt állott,

vitéz nemes Baranchi Tamáska Endre szds.-től hangszalagokat, különféle emléktárgyakat, valamint a volt m.kir. Csendőrség alapításának 100 éves évfordulójára alapított MKCsBK Jubileumi Díszérem eredeti gipsz modeljeit,

Zimonyi Vendel (Somerset, N.J., USA) őrm.-től MÁV félárú jegy váltására jogosító igazolványát és csendőr motorkerékpárvezetői igazolványát.

Csendőr Vértanúk szobra.
vitéz p. Paxi Károly fhdgy.,
szobrászművész faragása. 1978.

A Múzeumőr várja bajtársaink további látogatásait, csak jó előre kér értesítést. Nyáron, a tél beálltáig, hétvégeken soha sincs otthon. Julius és augusztusban rendszerint szabadságát tölti.

BESZÁMOLÓ

az MKCsBK Múzeum / eszmei laktanya / gazdálkodásáról az 1978. évben

Bevételek:		Kiadások:	
Bajtársi adakozásból,	919.01	a/ Múzeum	
átvonulási szállásért, s egyéb juttatásból		Ügyvitel és karbantartás:	
Kanadai kormánytól	207.00	Reprezentáció, üzemanyag,	937.17
utiköltségre		sürgős javítások,	
v.Kövendy Károlytól	2,274.78	üvegszekrények, fényképek, képkeretek, iroda és írószeres, stb.	
		Biztosítás /tűz,betörés,kár/	81.00
		Posta	133.87
		Telefon /távolsági/	164.95
		Uj könyvek	37.75
			1,354.74
		b/ Öröklakás	
		Üzemen tartás	1,273.26
		Házadó	484.79
		c/ Utazás	
		Toronto-Ottawa és vissza	207.00
		Egyéb	81.00
Összesen:	3,400.79	Összesen:	3,400.79

vitész Kövendy Károly CM szds. s.k.
Múzeumőr, Levéltáros, Könyvtáros és eszmei laktanya parancsnok.

A laktanya Emlékkönyvében az elmúlt esztendőben eszközölt bejegyzések között az alábbiakat olvashatjuk:

Miss. Jolán Sykes, a „Guardian” (Etobicoke, Ont., Kanada) újság riportere: „Mint ismeretlen a magyar történelemben ez a múzeum egy jó hely annak tanulására.”

Tarczay Gézáné, honvéd örgy. felesége (Montreal, Qu., Kanada): „Egy pillantás a régi dicsőséges múltba és reméljük a szebb jövőt!”

Dr. Nagy Péter (Buenos Aires, Argentína): „Istennel a Hazáért mindhalálig!”

N.N. Egy székely látogató: „Soha nem foglak elfelejteni. Kérünk, gondoljatok néha ránk. Szétszóródtunk, de összetart mindnyájunkat a magyar lélek!”

Dr. Eidus László (Ottawa, Ont., Kanada): „Nem győztem csodálni ezt a gyűjteményt!”

Colonel Ferenc Cadigan, Jr., US. ezredes: „Tisztelettel néztem egy nagy nemzet nagy erekléit.”

Dr. Török Dénesné, szül. Dorogi Mária, akit a múzeumőr 1942-ben babakocsijában ringatott: „Csodálatos! Köszönjük a gyönyörű munkát! Szeretettel az udvarhelyi baby!”

Dr. André László cső. fhdgy., M.L.Sc., (Illinois, USA): „A boldogsághoz kevés a jelen, a múlton épül és az emlékezeten! Gratulálok, nagy élményt jelentett.”

Bakos István t. hdgy., (Buenos Aires, Argentína): „Az emigráció egyetlen katonai-csendőr múzeuma, mindnyájunk becsületére válik.”

Farkas Pusztay Ödön törm., (Washington, USA): „Minden szép és megható, amit itt láttam.”

Pápay Elemér ár. fhdgy. (Cleveland, Ohio, USA): „Az Úristen áldjon mindenkor érdemeid szerint. Mindent megérdemelsz, amit szent ügyünkért tettél.”

Özv. vitéz Borgóy Jánosné, cső. örgy özvegye (Cleveland, Ohio, USA): „Nagyon szép a múzeum!”

Özv. Aparvály Mártonné, cső. alhdgy. özvegye (Montreal, Qu., Kanada): „Eddig csak hírből hallottam a múzeumról, örülök, hogy személyesen láthattam. A visszaemlékezés a múltba boldog örömmel tölt el. Isten áldása legyen v. Kövendy Károly szds. úr munkáján!”

Dr. Csery Mihály t.tü. fhdgy., VKM titkár, ny.egyetemi levéltáros (Qu., Kanada): „Akik földarabolták országunkat, széttépték a nemzetet, múltját sárba akarják tiporni. Mindez azért, mert a bukott emberiség bozotjából mégis kiemelkedett egy nemesebb hajtás: a magyar múlt összetört cserepeiből féltő gonddal és áldozatos szeretettel jövőt épít, gyűjti és őrzi a magyar feltámadásba vetett rendíthetetlen hittel vitéz Kövendy Károly szds. Isten áldja Öt ezért és mindazokat, akik megértéssel támogatják! A múzeum tárgyai igen sokszor olyan történeti emlékek, amelyek „beszédese” adatainak hangos filmre rögzítése halaszthatatlanul szükséges.”

Dr. Berzy József t.rep. zls., a „Kronika” (Toronto, Ont. Kanada) szerkesztője: „A Múzeum emlék és dicsőség a múltból, biztos útmutató a jövő magyar úton!”

Dr. Raschka László orvos (Toronto, Ont. Kanada) Rózsa Béla alez. unokaöccse: „Felejthetetlen élmény! Ennek a Múzeumnak fontos szerepe lesz a magyarság számára!”

A Múzeumőr várja bajtársaink további látogatásait, csak jó előre kér értesítést. Nyáron, a tél beálltáig, hétvégeken soha sincs otthon. Július és augusztusban rendszerint szabadságát tölti.

Könyvismertetés

„Így éreztem”. Költemények. Írta Finta Imre bajtársunk. Megjelent az ő kiadásában, Torontóban, 1978-ban, arcképével 47 oldalon. Megrendelhető a szerző aláírásával ellátva: Mr. Imre Finta 532 Glengarry Avenue, Toronto, Ont., M5M 1G3 Canada címen. A kötetlen formákban írott versek pillanatfelvételek fiatalabb éve emlékeiből, melyek visszahozzák

diák és színészeveinek felejthetetlen élményeit, hangulatát, a fiatal lélek, a fiatal erő csapongását, ahogy hajszolja a boldogság kék madarát. Az ember úgyis a boldogság utáni kiolthatatlan vágygal születik, míg azután az évek múlásával lassan erőt vesz rajta a bölcs megnyugvás...

A szerző ma 65 éves, de szíve ma is hatalmas, megmaradt a „bolond-bohó, neveltető táncoskomikusnak.” Szereti és éli az életet. Ma is több könnyet törül le, mint amennyit okoz. Egyet szeret, hogy szeressék. „A mi templomunk” c. versében az új világban állít emléket sok ezer és ezer honfitársunk együttes erőfeszítésének, amellyel az idegenben is új otthonokat építettek maguknak és gyermekeiknek és ezekhez az otthonokhoz templomot is. Így írja:

... A magyar végzete mindig egy küzdelem.
Tűzhelyet rakni, elűzve otthonról
Erdély bérceiről, Poprád halmairól.
S ahogy megragadtunk egy maroknyi földön
Felzúgott a zsoldár, templom épült rögtön...

Az élénk társadalmi életet élő volt csendőrszázados költőnek 1940—1942-ig Magyarországon három munkája jelent meg a bűnügyi nyomozástan és a közbiztonság tárgyköréből. His Excellency Roland Mitchener Kanada volt kormányzójának előszavával 1973-ban Torontóban adta ki „The Golden Age” — Az aranykor — c. írását 1973-ban. Jelenleg előkészületben van a „Halálos szerelem” c. regénye. Torontói csoportunk hagyományos Csendőr báljainak műsorában többször fölépett.

„Kőművesek.” Novella, írta Domokos Sándor bajtársunk. Megjelent a Kanadai Magyar Kultúrközpont lapjának a „Kroniká”-nak 1978. évi novemberi számában. Főhadnagy bs-unk abba a csendőrnemzedékbe tartozik, aki soha csendőrszolgálatot nem teljesített és a háborúban zárt alakulatban harcolt, de minden csendőrmúltért járó megpróbáltatásból kivette a részét. Ma mint orvosi illusztrátor és tanítófilm készítő dolgozik a Winnipeg-i (Man. Kanada) egyetemen. A novella Budapesten játszódik le 1953-ban, egy építkezésnél, hova 6 éves hadifogság után vidékről beszökött, hogy mint „fekete-kőműves” dolgozhassék. Sok megaláztatásban volt része, de megismert egy munkatársát, aki nemcsak kéményt tudott építeni, de értett ahhoz is, hogy „hogyan kell azokat a barikádokat lerombolni, melyeket évezredes közönbőség rakott ember és ember közé.”

„Kétezer magyar név sumir eredete.” Írta Bobula Ida, a m.kir. Pázmány Péter Tudományegyetem „Summa cum Laude” felavatott bölcsész-tudományi doktora, a Limestone College (S.C., USA.) tanára. Megjelent a szerző kiadásában, puha kötésben, 138 oldalon. Ára 4 dollár.

Az Előszóban elmondja, hogy a név különös kincs, s nemcsak a nagy történelmi családok nevei hordoznak történelmet. A személy és családnemeknek eredetileg mindig volt értelmük és jelentésük a világ minden népénél. A magyar nevek nagy része olyan, hogy viselői nem tudják a magyarázatát, vagy egészen helytelenül tudják. Ezeknek megfejtése nem nehéz, ha elfogadjuk a régi, sokszor kétségbevonat, de soha meg nem cáfolt elméletet a magyar nyelv sumir eredetéről. A sumir szókinccs eddig megfejtett részében, melyet a tudósok az ékírásos táblákról leolvastak

sok az olyan szó, mely a magyar kutatót magyar nevekre emlékezteti. Ilyeneket munka közben kijegyzett a szerző abban a reményben, hogy egyszer majd ismerteti az anyagot a magyar nyelvtörténeti adatokat felhasználva, sok előzetes etymológia (szó-származástan) tarthatatlanságát kimutatva. Az idő azonban előrehalad, s úgy érzi, hogy ha nem akar úgy járni, mint Körösi Csoma Sándor (1784-1842) Darjeelingben, átadja — úgy ahogy lehet — amit meglátott az utána jövőknek.

A szerző több mint egy évig viaskodott ezzel a kérdéssel. Fontolóra vette, hogy az elmúlt évszázad minden régészeti és nyelvészeti eredménye igazolta a két zseniális francia tudóst (Jules Oppert 1825-1905 és Francois Lenormant 1837-1883), akik korán meghírdették, hogy az évezredes felejtés homályából kibontakozó sumir nyelv, szerkezetében és szókinccsében legközelebb a magyarhoz áll. Annak, hogy ezt a helyes felismerést annak idején az Osztrák-Magyar Monarchia nyelvészei, de a nemzetközi tudomány is, elvetették politikai okai voltak. A magyarság kifosztásának századok óta sokfelől ambicionálták. E tervbe nem illett bele az, hogy a magyarság a világ legelső nagy civilizációjának egyenes örököse legyen.

Kijelenti, hogy ez a munka nem teljes és nem végleges. Minden általa itt ajánlott etymológia feltevést jelent és nem bizonyosságot. Az ékírásos szövegek megfejtése körül még sok a bizonytalanság. Részletekben most is tévedhet — de erős a meggyőződése, hogy a lényegben nem tévednek azok, akik a magyar szókinccs zömét rokonnak tartják az ékírások szavaival.

Végül kéri munkája számára a magyar olvasó türelmes jóakarátát. Úgy hiszi, hogy akkor meg fog világosodni mindnyájunk előtt nemcsak sok magyar név ősi eredete, de egy igen fontos szakasza a magyar történelem előzményeinek is. A magyarság eredetéről szóló bevezetését így fejezi be: „A sumir eredet tana az élet vize, füve és fája a szétszaggatott magyarság számára. Vegyük körül tisztelettel, mint az angyalok a magyar címet. Védjük meg mindenfajta külső és belső ellenségtől. A virrasztók virrasszanak, az ügyelők ügyeljenek. A szétszórt, de értéke és hivatása tudatára ébredő magyarság magyar fog maradni a következő évezredekben át is.” (Dr.B.I.)

Gaál József

Itt a tavasz!

(Beküldötte Sao Paulo-i csoportunk (Brazília, Délamerika) legújabb, 82 éves, kerkapénteki (Zala vm.) születésű tb. tagjának tavaszi köszöntőjét, mely éppen időszerű.)

Terhes lett a szűz tavasz
Hóvirágot szült,
Kicsalta a napsugár
Amint szétrepült.

Himpor lett az illata
A lelkemre hullt,
S mint húsvéti harangszó
Szívembe kondult:

Angyal csókba fogantál
Kicsi hóvirág
Rigó is azt fűtyüli
Új lesz a világ!

(Vargaszeg)

ezuton is nyugtázza köszönettel az 1978. július 1-től 1979. március 15-ig beérkezett előfizetéseket és egyéb pénzküldeményeket :

Sz. M.	§ 18.00	v.S.W.J.	DM 50.00	F.M.	§ 25.00
F. J.	25.00	D. I.	20.00	B.A.	10.00
Sydney csop.	480.14	v.B. S.	13.00	Welland csop.	100.00
B. Á.	18.77	D. G.	30.00	B. I.	25.00
T. I.	20.00	H.D.F.	12.00	Sz.L.	12.00
F. A.	12.00	S. M.	12.00	Cs.L.	12.00
Gy.F.	Sw.Fr. 50.00	özv.Z.E.	20.00	Á. B.	12.00
K. Gy.	12.00	S. I.	10.00	Dr.L.A.	25.00
Sz.A.	57.94	K.Z.	15.00	v.H.J. <i>Vitove</i>	80.00
K.F.L.	15.00	özv.O.M.A.	15.00	v.T.J.	6.00
T. J.	Fr.Fr.100.00	Cz. F.	30.00	Londoni csop.	58.56
Cs.F.	12.00	Cs. B.	5.00	N. M.	10.00
özv.A.M.	10.00	Id.K.L.	15.00	Cs. K.	25.00
v.Á.A.Z.	10.00	F.P.J.	20.00	H. I.	25.00
v.P.K.	25.00	Dr.K.S.	25.00	P. I.	12.00
v.Sz.K.	12.00	v.H.J.	10.00	S.F.	10.00
P. E.	10.00	Sz. M.	20.00	Dr.B.Gy.	24.00
S. A.	15.00	Gy. Ö.	20.00	B. F. Gy.	DM 50.00
T. J.	20.00	Dr.Á.L.	2.00	Dr. B.L.	15.00
S. L.	20.00	F. M.	70.00	F.F.	50.00
H. G.	10.00	A. Gy.	15.00	N. Gy.	10.00
Cs. B.	5.00	K. F.	20.00	Dr.H.E.	20.00
K. I.	10.00	Dr.N. Z.	15.00	P. B.	25.00
T. H. M.	15.00	T. A. I.	25.00	R.A.	10.00
G. Zs.	20.00	ifj.K.Z.	15.00	K.L. koszoru megv.	20.00
T. Gy. /coupon/	8	özv.A.K.	DM 60.00	T.J.	37.00
B. L.	10.00	B. J.	15.00	K. Gy.	10.00
T. Á.	25.00	M. L.	15.00	V. Zs.	5.00
Dr.P. Z.	17.00	Cs. F.	15.00	P. I.	15.00
v.T.P.F.	10.00	Cs. F./jelv./	3.00	de M.T.	20.00
Dr.Sz. S.	20.00	özv.R.K.	15.00	B. Á.	18.42
K. F.	10.00	Sz. Z.	12.00	v.Sz. J.L.	20.00
v.Dr.U.L.	25.00	Sch.J.P.	5.00	P. J.	5.00
K. K.	15.00	K. J. (12.+3)	15.00	O.P.	15.00
P. J.	12.00	ifj.K.Z.	15.00	v.N.G.	50.00
v.B.B.	15.00	J.P.	15.00	Dr.A.L.	12.00
bei Landau	25.44	T.J. Fr.Fr.100.00		v.N.L.	5.00
Melbourne-i csoport	402.09	Welland-i csoport	100.00	Dr.F.Gy.	15.00
V.I.	Au. 15.00	P.J.	20.00	Cleveland-i M.Cs.Cs.K.	250.00
B. J.	15.00	v.T.J.	5.00	J. I.	36.00
Adelaide-i csoport	206.62			H.D.F.	12.00

A felülfizetéseikért ezuton is hálás köszönetet mondunk.

SZERVEINK:

A Bajtársi Levél

A M. Kir. Csendőr Bajtársi Közösség — MKCsBK — hivatalos lapja, központi tájékoztatója.

Tartalmaz tanulmányokat, cikkeket, leírásokat, beszédeket, verseket Beszámol közösségi egyesületi és társadalmi eseményeinkről, a magyar élet híreiről világszerte. Személyi hírek, könyvszemle, közérdekű levelek és értesítések minden számban.

Szerkeszti a MKCsBK Vezetősége megbízásából a Szerkesztő Bizottság. Kiadja a MKCsBK Vezetősége.

Minden cikkért és közleményért annak szerzője, a közlésért a kiadó felelős.

Főszerkesztő és felelős kiadó:

Dr. Kiss Gyula

Munkatársak:

Szelei József
pénztáros

Dr. Fabó Károly
lektor

Karancz János
nyilvántartó

Vörös Imre
pénztári ellenőr

vitéz Rác István
pénztári ellenőr

Levéltár és Múzeum

Bajtársaink gyűjtéséből és adományaiból példás áldozatkészséggel létesített és fenntartott otthona történelmi és testületi értékeinknek és a testvér bajtársi egyesületek emlékeinek.

Levéltáros és múzeumőr:

vitéz Kövendy Károly CM, szds.

Címe: „MKCsBK” Hungarian Veterans’ Archive and Museums,
P.O. Box 335, Etobicoke, Ont., Canada, M9C 4V3

POSTACÍMÜNK MEGVÁLTOZOTT:

A pénzküldemények kézhezvételét a B.L-ben, vagy magánlevélben elismerjük és nyugtázzuk. Minden levelet, hírt, közleményt, előfizetést és pénzádományt a rendeltetés megnevezésével a Szerkesztőség és Kiadóhivatal címére kérjük. Címe a következő:

Veterans’ Association
712-54th Avenue, S.W.,
Calgary, Alberta, Canada.
T2V 0E1